

7 ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

7.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο παρόν κεφάλαιο προσδιορίζονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι δυνητικές σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του Τομεακού Προγράμματος και περιγράφονται οι προτάσεις / κατευθύνσεις / μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την, κατά το δυνατόν, αντιμετώπιση οποιωνδήποτε σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται η μεθοδολογία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, οι Περιβαλλοντικοί Στόχοι (ΠΣ), οι προτάσεις / κατευθύνσεις / μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την, κατά το δυνατόν, αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων, καθώς και το αντίστοιχο Σύστημα Παρακολούθησης τους.

7.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ

Η παρούσα παράγραφος αφορά στην μεθοδολογία εκτίμησης, αξιολόγησης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων στο περιβάλλον, που υιοθετήθηκε στα πλαίσια του παρόντος Τομεακού Προγράμματος, βάσει της οποίας πραγματοποιήθηκε διεξοδική αξιολόγηση των επιπτώσεων σύμφωνα με τις ακόλουθες περιβαλλοντικές παραμέτρους και των αντίστοιχων περιβαλλοντικών τους στόχων (ΠΣ), όπως παρουσιάζονται στη συνέχεια. Η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στα πλαίσια της παρούσας ΣΜΠΕ περιλαμβάνει τα εξής τέσσερα στάδια:

- Στάδιο 1. Το στάδιο 1 περιλαμβάνει τον καθορισμό των περιβαλλοντικών παραμέτρων με βάση την Οδηγία 2001/42, των στόχων και των δεικτών παρακολούθησης, σχετικών με το υπό εξέταση σχέδιο.
- Στάδιο 2. Το στάδιο 2 περιλαμβάνει μια πρώτη εκτίμηση και αξιολόγηση των δυνητικών επιπτώσεων συγκεκριμένων βασικών κατευθύνσεων και προτεραιοτήτων σε σχέση με τους περιβαλλοντικούς στόχους που θεωρήθηκαν σημαντικοί για το υπό εξέταση Σχέδιο. Η διαδικασία γίνεται μέσω μια σειράς ερωτήσεων που βασίζονται στον αν και κατά πόσον επιτυγχάνονται οι τίθμενοι περιβαλλοντικοί στόχοι και δείκτες.
- Στάδιο 3. Το στάδιο 3 περιλαμβάνει την αποτίμηση (εντοπισμός και καταγραφή) των σημαντικών επιπτώσεων από συγκεκριμένες δράσεις ή ομάδες δράσεων του σχεδίου σε σχετικούς περιβαλλοντικούς στόχους και προτείνονται μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων.

- Στάδιο 4. Το στάδιο 4 περιλαμβάνει την εκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων του σχεδίου. Η ανάλυση γίνεται κατά περιβαλλοντικό στόχο, θεματικό τομέα και δράση. Αφού αποτιμηθούν οι επιπτώσεις του σχεδίου στο σύνολό του, συσχετίζονται με την υφιστάμενη κατάσταση και εκτιμώνται και καταγράφονται οι πλέον σημαντικές σωρευτικές / συνεργιστικές επιπτώσεις, η έκταση και ο χαρακτήρας τους και προτείνονται μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

7.3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παρούσας μελέτης, επιλέχθηκαν οι πλέον συναφείς με το ΤΠΑ περιβαλλοντικές παράμετροι και βασικοί Περιβαλλοντικοί Στόχοι (ΠΣ) που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 7-1). Οι περιβαλλοντικοί στόχοι που εξετάστηκαν αφορούν σε γενικούς περιβαλλοντικούς στόχους και κατευθύνσεις και δεν εμβαθύνουν σε εξειδικευμένα θέματα σχεδιασμού των επιμέρους έργων.

#	Περιβαλλοντικές Παράμετροι	Περιβαλλοντικοί Στόχοι (ΠΣ)
01	Βιοποικιλότητα Χλωρίδα - Πανίδα	ΠΣ1Α: Προστασία, διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας και η αποφυγή απώλειας οικοσυστημάτων και προστατευόμενων ειδών
02	Ατμόσφαιρα	ΠΣ2Α: Μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα
03	Κλίμα - Κλιματική Αλλαγή	ΠΣ3Α: Ελαχιστοποίηση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ΠΣ3Β: Εξοικονόμηση ενέργειας και καυσίμων και αύξηση εκμετάλλευσης ΑΠΕ
04	Ακουστικό Περιβάλλον - Θόρυβος	ΠΣ4Α: Μείωση του θορύβου και αποφυγή έκθεσης σε επίπεδα περιβαλλοντικού θορύβου που υπερβαίνουν τα επιτρεπτά όρια
05	Υδάτινοι Πόροι	ΠΣ5Α: Διατήρηση και βελτίωση ποιότητας υπογείων, θαλάσσιων και επιφανειακών υδάτων και της διάσπασης του υδρογραφικού δικτύου
06	Έδαφος	ΠΣ6Α: Διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των εδαφών ΠΣ6Β: Μείωση της ρύπανσης των εδαφών

#	Περιβαλλοντικές Παράμετροι	Περιβαλλοντικοί Στόχοι (ΠΣ)
07	Τοπίο	ΠΣ7Α: Αποφυγή του κατακερματισμού του τοπίου κατά την εφαρμογή του προγράμματος
08	Πληθυσμός - Κοινωνικο-οικονομικό Περιβάλλον	ΠΣ8Α: Βιώσιμη αύξηση του πληθυσμού ΠΣ8Β: Βιώσιμη προσβασιμότητα ΠΣ8Γ: Βελτίωση της πρόσβασης στην εργασία, εκπαίδευση, αγορές, υπηρεσίες, αναψυχή ΠΣ8Δ: Τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του προγράμματος και διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας
09	Ανθρώπινη Υγεία	ΠΣ9Α: Βελτίωση ποιότητας ζωής ΠΣ9Β: Μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου που με τη σειρά τους επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία
10	Χρήσεις γης - Περιουσιακά στοιχεία	ΠΣ10Α: Ορθολογική Χρήση γης ΠΣ10Β: Οικιστική ανάπτυξη
11	Πολιτιστική κληρονομιά	ΠΣ11Α: Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη ιστορικών κτιρίων, αρχαιολογικών χώρων και άλλων χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος
12	Σχέσεις μεταξύ των ανωτέρω παραγόντων	

Πίνακας 7-1: Βασικοί Περιβαλλοντικοί Στόχοι ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/ΕΚ

7.4 ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ - ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στον παρακάτω πίνακα, παρουσιάζεται η συσχέτιση μεταξύ περιβαλλοντικών στόχων των παραπάνω περιβαλλοντικών παραμέτρων του ΤΠΑ.

Με τον όρο «συσχέτιση» νοείται η δυνατότητα επηρεασμού κατά οιονδήποτε τρόπο συγκεκριμένου άξονα προτεραιότητας και κατ' επέκταση δέσμης δράσεων με περιβαλλοντική παράμετρο. Στις στήλες του Πίνακα παρουσιάζονται οι στρατηγικοί στόχοι, ενώ στις αντίστοιχες γραμμές παρουσιάζονται οι 11 περιβαλλοντικές παράμετροι για τις οποίες εξετάζονται οι επιπτώσεις εφαρμογής του ΤΠΑ, με τους αντίστοιχους περιβαλλοντικούς στόχους, όπως αυτοί παρουσιάζονται παραπάνω.

Μη Συμβατά Συμβατά Αβέβαια
 Σύνδεση Καμία
 Σύνδεση

#	Περιβαλλοντικές Παράμετροι	Περιβαλλοντικοί Στόχοι	 Έξυπνη ανάπτυξη	 Πράσινη Ανάπτυξη	 Εξωστρέφεια	Υποστήριξη Προγραμμάτων
01	Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα	ΠΣ1Α				
02	Ατμόσφαιρα	ΠΣ2Α				
03	Κλίμα – Κλιματική Αλλαγή	ΠΣ3Α				
		ΠΣ3Β				
04	Ακουστικό Περιβάλλον - Θόρυβος	ΠΣ4Α				
05	Υδάτινοι Πόροι	ΠΣ5Α				
06	Έδαφος	ΠΣ6Α				
		ΠΣ6Β				
07	Τοπίο	ΠΣ7Α				
08	Πληθυσμός – Κοινωνικο-οικονομικό Περιβάλλον	ΠΣ8Α				
		ΠΣ8Β				
		ΠΣ8Γ				
		ΠΣ8Δ				
09	Ανθρώπινη Υγεία	ΠΣ9Α				
		ΠΣ9Β				
10	Χρήσεις γης – Περιουσιακά στοιχεία	ΠΣ10Α				
		ΠΣ10Β				

#	Περιβαλλοντικές Παράμετροι	Περιβαλλοντικοί Στόχοι	 Έξυπνη ανάπτυξη	 Πράσινη Ανάπτυξη	 Εξωστρέφεια	Υποστήριξη Προγραμμάτων
11	Πολιτιστική κληρονομιά	ΠΣ11Α				

Πίνακας 7-2: Συσχέτιση μεταξύ περιβαλλοντικών παραμέτρων, ΠΣ και ΑΣ ΕΠΑ του ΤΠΑ

7.5 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Τα κριτήρια με τα οποία θα γίνει η αξιολόγηση σε επίπεδο περιβαλλοντικών επιπτώσεων παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί. Οι επιπτώσεις μπορούν να είναι άμεσες ή έμμεσες, σημαντικές ή αμελητέες, σωρευτικές, συνεργιστικές, βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες, μόνιμες ή προσωρινές.

Πίνακας 7-3: Τα κριτήρια αξιολόγησης των δυνητικών επιπτώσεων

Κριτήριο Αξιολόγησης	Συμβολισμός / Τιμή	Χαρακτηριστικό	Επεξήγηση
Είδος	++	Επίπτωση ισχυρά θετική	<ul style="list-style-type: none"> ■ Θετική επίπτωση. Μία επίπτωση που θεωρείται ότι αντιπροσωπεύει μια βελτίωση στη βασική γραμμή ή εισάγει μια θετική αλλαγή. <ul style="list-style-type: none"> - Επίπτωση ισχυρά θετική. Η δράση / στόχος είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει σε σημαντική ανάπτυξη / βελτιώσεις, πράγμα που συνεπάγεται μεγάλης κλίμακας / μόνιμα οφέλη στην επίτευξη του στόχου της ΣΜΠΕ. - Επίπτωση πιθανά θετική . Η δράση / στόχος μπορεί να επιφέρει μικρή / μέτρια βελτίωση βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, οδηγώντας σε μεγάλης κλίμακας προσωρινά ή μεσαίας κλίμακας μόνιμα οφέλη ως προς τη επίτευξη του στόχου. Ακόμη και αν τα οφέλη δείχνουν να είναι προσωρινά, δε θα είναι εύκολο να ανατραπούν προς το χειρότερο ως προς το στόχο σε βάθος χρόνου. ■ Επίπτωση ανάμικτη. Η επίπτωση μπορεί να είναι τόσο θετική όσο και αρνητική, όπως στην περίπτωση όπου μία δράση μπορεί να αναβαθμίσει κάποια οικοσυστήματα ή προστατευόμενα είδη, αλλά παράλληλα κάποια άλλα οικοσυστήματα μη αυτόχθονα να καταστραφούν. ■ Επίπτωση ουδέτερη. Η δράση / στόχος δεν έχει καμία επίπτωση στην επίτευξη του περιβαλλοντικού στόχου της ΣΜΠΕ είτε βραχυπρόθεσμα είτε μακροπρόθεσμα. ■ Αρνητική επίπτωση. Μία επίπτωση που θεωρείται ότι αντιπροσωπεύει μια δυσμενή αλλαγή από τη βασική γραμμή ή εισάγει έναν ανεπιθύμητο παράγοντα. Οι αρνητικές επιπτώσεις μπορούν να μειωθούν επαρκώς ή και να απαλειφθούν με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων αντιμετώπισης – δράσεων. <ul style="list-style-type: none"> - Επίπτωση ισχυρά αρνητική. Η δράση / στόχος μπορεί να επιφέρει σημαντική καταστροφή / απώλεια ή μια σειρά μακροπρόθεσμων αρνητικών επιπτώσεων, οδηγώντας σε μεγάλης κλίμακας μόνιμες αρνητικές συνέπειες ως προς την αξιολόγηση του στόχου. Οι επιπτώσεις θα είναι μη αναστρέψιμες και είναι σχεδόν απίθανο να αντιμετωπιστούν. - Επίπτωση πιθανά θετική . Η δράση / στόχος μπορεί να επιφέρει μερική καταστροφή ή απώλεια τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, οδηγώντας σε μεγάλης
	+	Επίπτωση πιθανά θετική	
	+/-	Επίπτωση ανάμικτη	
	0	Επίπτωση ουδέτερη	
	--	Επίπτωση ισχυρά αρνητική	
-	Επίπτωση πιθανά αρνητική		

Κριτήριο Αξιολόγησης	Συμβολισμός / Τιμή	Χαρακτηριστικό	Επεξήγηση
			κλίμακας προσωρινές ή μεσαίας κλίμακας μόνιμες αρνητικές επιπτώσεις στην αξιολόγηση του στόχου. Είναι δυνατόν με τα κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης να μειωθεί το μέγεθος επίδρασής τους.
	?	Επίπτωση απροσδιόριστη	<ul style="list-style-type: none"> ■ Επίπτωση απροσδιόριστη. Είναι αβέβαιο ή μη προβλέψιμο αν η επίπτωση θα είναι θετική ή αρνητική ως προς τον περιβαλλοντικό στόχο της ΣΜΠΕ.
Κίνδυνος επιπτώσεων (Πιθανότητα)	i	Αμελητέα	<ul style="list-style-type: none"> ■ Η επίπτωση δε θα συμβεί
	!	Χαμηλή	<ul style="list-style-type: none"> ■ Η επίπτωση μπορεί πιθανώς να συμβεί
	!!	Μέση	<ul style="list-style-type: none"> ■ Η επίπτωση είναι ιδιαίτερος πιθανόν να συμβεί, δηλ. συμβαίνει στις περισσότερες περιπτώσεις
	!!!	Βέβαιη	<ul style="list-style-type: none"> ■ Η επίπτωση θα συμβεί σίγουρα
Ένταση	0	Αμελητέα	<ul style="list-style-type: none"> ■ Φυσικό περιβάλλον. Η ένταση μπορεί να εξεταστεί ως προς την ευαισθησία του αποδέκτη, ως εξής: <ul style="list-style-type: none"> - <u>Αμελητέα.</u> Η επίπτωση στο περιβάλλον δεν είναι ανιχνεύσιμη. - <u>Χαμηλή.</u> Η επίπτωση που επηρεάζει το περιβάλλον κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι φυσικές λειτουργίες και διαδικασίες να μην επηρεάζονται αρνητικά, ή έτσι ώστε να ενισχύονται έως ένα μικρό βαθμό οι φυσικές αυτές λειτουργίες. - <u>Μέση.</u> Το επηρεαζόμενο περιβάλλον μεταβάλλεται αλλά οι φυσικές λειτουργίες και διαδικασίες συνεχίζονται, μολονότι τροποποιημένες, ή έχουν βελτιωθεί σημαντικά. - <u>Υψηλή.</u> Οι φυσικές λειτουργίες ή διαδικασίες μεταβάλλονται στο βαθμό που θα σταματήσουν προσωρινά ή μόνιμα, ή στην περίπτωση μιας θετικής επίπτωσης, θα αποκατασταθούν πολύ κοντά στη φυσική τους κατάσταση σε ό,τι αφορά τις λειτουργίες και διαδικασίες. ■ Ανθρωπογενές περιβάλλον. Η ένταση μπορεί να εξεταστεί ως προς την ικανότητα των επηρεαζόμενων από το έργο ατόμων/κοινοτήτων να αντιμετωπίσουν ή να προσαρμοστούν στις αρνητικές αλλαγές που προκαλούνται από το έργο, το βαθμό στον
	1	Μικρή	
	2	Μέση	
	3	Υψηλή	

**Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών
Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)**
Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του
Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και
Τροφίμων (ΤΠΑ ΥΠΑΑΤ)

Κριτήριο Αξιολόγησης	Συμβολισμός / Τιμή	Χαρακτηριστικό	Επεξήγηση
			<p>οποίο η ποιότητα ζωής/ευεξία τους θα ενισχυθεί ως αποτέλεσμα των κοινωνικό - οικονομικών οφελών.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Αμελητέα</u>. Δεν υπάρχει καμία αισθητή αλλαγή στην ποιότητα ζωής των ατόμων. - <u>Χαμηλή</u>. Τα άτομα / κοινότητες είναι ικανά να αντιμετωπίσουν/προσαρμοστούν στις αρνητικές επιπτώσεις με σχετική ευκολία και να διατηρήσουν την ποιότητα ζωής / ευεξία που είχαν πριν την επίπτωση. Τα άτομα θα επωφεληθούν οριακά από την προτεινόμενη δραστηριότητα και θα βιώσουν μία σχετικά μικρή βελτίωση στην ποιότητα ζωής / ευεξία τους. - <u>Μέση</u>. Τα άτομα / κοινότητες είναι ικανά να αντιμετωπίζουν/προσαρμόζονται στις αρνητικές επιπτώσεις με κάποια δυσκολία και να διατηρούν τα μέσα βιοπορισμού που είχαν πριν την επίπτωση αλλά μόνο με ένα βαθμό υποστήριξης μετριασμού. Η ποιότητα ζωής / ευεξία των ατόμων βελτιώνεται σημαντικά ως αποτέλεσμα των οφελών. - <u>Υψηλή</u>. Όσοι επηρεάζονται δε θα είναι ικανοί να αντιμετωπίσουν/προσαρμοστούν στις αρνητικές αλλαγές και να εξακολουθήσουν να διατηρούν την ποιότητα ζωής/ευεξία που είχαν πριν την επίπτωση. Η ποιότητα ζωής/ευεξία των ατόμων θα βελτιωθεί σημαντικά.
Έκταση	1	Στο πεδίο	■ Επιπτώσεις που περιορίζονται εντός των ορίων του έργου
	2	Τοπική	■ Επιπτώσεις που επηρεάζουν μία περιορισμένη περιοχή γύρω από τη θέση του έργου
	3	Περιφερειακή	■ Επιπτώσεις που επηρεάζουν τους περιφερειακά σημαντικούς περιβαλλοντικούς πόρους ή αντιμετωπίζονται σε περιφερειακή κλίμακα όπως καθορίζεται από τα διοικητικά όρια, τον τύπο του οικοτόπου / οικοσύστημα κλπ.
	4	Εθνική / Διεθνής - Διασυνοριακή	■ Επιπτώσεις που επηρεάζουν τους εθνικά και διεθνώς σημαντικούς περιβαλλοντικούς πόρους ή επηρεάζουν μια περιοχή σημαντική από εθνικής άποψης / ή έχουν μακρο-οικονομικές συνέπειες
Αναστρεψιμότητα	Α	Αναστρέψιμη επίπτωση	■ Αφορά στην ικανότητα ενός οικοσυστήματος ή αποδέκτη να επιστρέψει στην κατάσταση πριν την επίπτωση χρησιμοποιώντας τους δικούς του μηχανισμούς ανθεκτικότητας
	ΜΑ	Μη - Αναστρέψιμη επίπτωση	

**Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών
Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)**
Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του
Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και
Τροφίμων (ΤΠΑ ΥΠΑΑΤ)

Κριτήριο Αξιολόγησης	Συμβολισμός / Τιμή	Χαρακτηριστικό	Επεξήγηση
Διάρκεια	1	Βραχυπρόθεσμη	■ Επιπτώσεις που προβλέπεται να διαρκέσουν μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου κατασκευής
	2	Μακροπρόθεσμη	■ Επιπτώσεις που θα συνεχίσουν καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου, αλλά σταματούν όταν διακοπεί και η λειτουργία του έργου.
	3	Μόνιμη	■ Επιπτώσεις που προκαλούν μία μόνιμη αλλαγή στον επηρεαζόμενο αποδέκτη ή πόρο (πχ. απομάκρυνση ή καταστροφή του οικολογικού οικοτόπου) και που διαρκούν ουσιαστικά και πέραν της διάρκειας ζωής του έργου
Σωρευτικότητα / Συνέργεια	0	Μη Σωρευτικές/ Συnergιστικές επιπτώσεις	■ Οι επιπτώσεις που δρουν από κοινού με άλλες επιπτώσεις (συμπεριλαμβανομένων εκείνων από τις ταυτόχρονες ή μελλοντικές δραστηριότητες τρίτων μερών) με σκοπό να επηρεάσουν τους ίδιους πόρους και/ή αποδέκτες
	1	Σωρευτικές/ Συnergιστικές επιπτώσεις	

7.6 ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟ

Παρακάτω τίθενται οι καθοδηγητικές ερωτήσεις ανά περιβαλλοντική παράμετρο, η συζήτηση των οποίων θα συμβάλει στον καθορισμό των σημαντικών επιπτώσεων ανά θεματικό τομέα.

1. Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα	
E.1.1	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα οδηγήσουν σε απώλεια οικοσυστημάτων;
E.1.2	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν προστατευόμενες περιοχές;
E.1.3	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν δυσμενώς τα είδη πανίδας και χλωρίδας;
E.1.4	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα κατακερματίσουν τη συνέχεια μεταξύ σημαντικών οικοσυστημάτων και προστατευόμενων περιοχών, ή που θα αποτελέσουν φραγμό στις μετακινήσεις ατόμων ή πληθυσμών πανίδας;
2. Ατμόσφαιρα	
E.2.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα σε μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα;
3. Κλίμα – Κλιματική Αλλαγή	
E.3.1	Θα υπάρξει μεταβολή επί τα χείρω των εκπομπών αέριων ρύπων και αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από τις δράσεις του ΤΠΑ;
E.3.2	Η υλοποίηση του προγράμματος μέσω των παρεμβάσεων θα πετύχει προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή;
E.3.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ενεργειακή αποδοτικότητα;
E.3.4	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να επηρεάσουν θετικά το βαθμό χρήσης ΑΠΕ;
4. Θόρυβος	
E.4.1	Θα μειωθούν τα επίπεδα θορύβου;
5. Υδάτινοι Πόροι	
E.5.1	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των ακτών από ρύπανση, ή ακόμα και να βελτιώσουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και του θαλάσσιου περιβάλλοντος;

E.5.2	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να διατηρήσουν/βελτιώσουν τα ποσοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον από διάσπαση του υδρογραφικού δικτύου;
E.5.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ορθολογική χρήση νερού
6. Έδαφος	
E.6.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των χρήσιμων εδαφών;
E.6.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην μείωση της ρύπανσης και υποβάθμισης του εδάφους;
E.6.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων;
7. Τοπίο	
E.7.1	Θα υπάρξει μεταβολή στον φυσικό, πολιτιστικό και αισθητικό χαρακτήρα του τοπίου στις περιοχές υλοποίησης του ΤΠΑ;
E.7.2	Θα υπάρξει κατακερματισμός του τοπίου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;
E.7.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην αναβάθμιση της αισθητικής του τοπίου;
8. Πληθυσμός – Κοινωνικοοικονομικό Περιβάλλον	
E.8.1	Θα αυξηθεί βιώσιμα ο πληθυσμός;
E.8.2	Βελτιώνεται η πρόσβαση στις κοινωνικές, υγειονομικές και δημόσιες υπηρεσίες για όλες τις κοινωνικές ομάδες και ιδιαίτερα για άτομα ευαίσθητων κατηγοριών;
E.8.3	Αναμένεται τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;
E.8.4	Αναμένεται διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας που σχετίζεται ή εξαρτάται από τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;
9. Ανθρώπινη Υγεία	
E.9.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής;
E.9.2	Θα υπάρξει μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;
E.9.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην προστασία και βελτίωση της ανθρώπινης υγείας;
10. Χρήσεις γης – Υλικά περιουσιακά στοιχεία	
E.10.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ εντάσσονται σε ένα πλαίσιο ορθολογικών χρήσεων γης;
E.10.2	Η υλοποίηση του Προγράμματος θα επηρεάσει τη ζήτηση γης και την οικιστική ανάπτυξη;
11. Πολιτιστική Κληρονομιά	

E.11.1	Προστατεύονται επαρκώς μνημεία, ιστορικά κτίρια και αρχαιολογικά προστατευόμενες περιοχές από τη λειτουργία και ανάπτυξη των υποδομών;
E.11.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της προσβασιμότητας σε χώρους και εκδηλώσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος,

7.7 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟ

Στην παρούσα ενότητα παρατίθενται συνοπτικά οι Αναπτυξιακοί Στόχοι και οι αντίστοιχες δράσεις για την άμεση σύνδεσή τους με την ανάλυση των επιπτώσεων. Η μέθοδος που επιλέχθηκε είναι η εξέταση του αν και πως κάποια δράση επηρεάζει τις περιβαλλοντικές παραμέτρους μέσω των καθοδηγητικών ερωτήσεων. Ακολούθως, παρουσιάζονται οι σημαντικές επιπτώσεις ανά περιβαλλοντική παράμετρο, όπως αυτές προέκυψαν από την ανάλυση που παρουσιάζεται παρακάτω. Καθώς οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τις δράσεις και έργα του προγράμματος ενδέχεται να είναι διαφορετικές ανά αναπτυξιακό στόχο, η εκτίμηση των επιπτώσεων γίνεται χωριστά για κάθε ένα από τους τρεις (3) Αναπτυξιακούς Στόχους. Για τον τελευταίο, την Υποστήριξη Προγραμμάτων δεν αξιολογούνται οι επιπτώσεις, καθώς αποτελεί άξονα με δράσεις διοικητικές ή ωρίμανσης με εκπόνηση μελετών και συμβουλευτική υποστήριξη για την υλοποίηση των ανωτέρω αξόνων ανάπτυξης. Στις ενότητες που ακολουθούν αναλύονται οι επιπτώσεις που προκύπτουν από τις επιμέρους δράσεις των ΑΠ που έχουν σχεδιαστεί να συνεισφέρουν στους ΑΣ ΕΠΑ.

7.7.1 Αξιολόγηση επιπτώσεων από τις δράσεις που συνεισφέρουν κατά προτεραιότητα στον ΑΣ ΕΠΑ – Έξυπνη Ανάπτυξη

Ο Αναπτυξιακός Άξονας της Έξυπνης Ανάπτυξης περιλαμβάνει Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) και δράσεις που φαίνονται στον επόμενο πίνακα:

Πίνακας 7-4: ΑΣ ΕΠΑ- Έξυπνη Ανάπτυξη - ΑΠ και δράσεις

ΑΠ	Δράσεις	
ΑΠ01	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Βελτίωση εργαστηριακής ικανότητας ανίχνευσης και προσδιορισμού τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα	✓✓
ΑΠ02	Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Ψηφιοποίηση μελετών τεχνικών έργων	✓✓

ΑΠ	Δράσεις	
ΑΠ03	Πρώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Πιλοτική εφαρμογή ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού συστήματος ιχνηλασιμότητας στο κρέας	✓✓
ΑΠ04	Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Ψηφιακή πλατφόρμα ολιστικής διαχείρισης και παρακολούθησης των φυτογενετικών πόρων	✓✓

Οι δράσεις αυτές αφορούν έργα που δεν περιλαμβάνουν οικοδομικές και κατασκευαστικές εργασίες εκτός από την πιθανή προμήθεια κάποιου εξοπλισμού και από δραστηριότητες ψηφιακού χαρακτήρα. Συνεπώς, δεν υφίσταται φάση κατασκευής για την υλοποίηση των δράσεων και κατ' επέκταση ούτε αναμενόμενες άμεσες (πρωτογενείς) επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Κατά την υλοποίηση των δράσεων, οι επιδράσεις στους περιβαλλοντικούς τομείς είναι σημαντικά περιορισμένες και στην πλειοψηφία τους θετικές, κυρίως σε ότι αφορά τον πληθυσμό και την ανθρώπινη υγεία, με τη διάθεση ασφαλών και ποιοτικών προϊόντων στους καταναλωτές, με βελτίωση και προστασία της ανθρώπινης υγείας μέσω των προγραμμάτων ανίχνευσης τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα. Επιπλέον, αναμένονται θετικές έμμεσες επιδράσεις μέσω της προώθησης της έρευνας, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης.

Σε γενικές γραμμές, η λειτουργία των δράσεων της έξυπνης ανάπτυξης (πχ. ψηφιοποίησης μελετών, ψηφιακής διαχείρισης και παρακολούθησης φυτογενετικών πόρων, καθώς και εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος ιχνηλασιμότητας στο κρέας) μπορεί να μειώσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δράσεων των λοιπών Αναπτυξιακών Στόχων συμβάλλοντας στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη διαχείριση και παρακολούθηση τους, με αποτέλεσμα οι δράσεις να υλοποιούνται και να λειτουργούν σύμφωνα με το σχεδιασμό τους και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.

Στη συνέχεια ακολουθεί μια αξιολόγηση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων και δράσεων του αναπτυξιακού αυτού στόχου ανά περιβαλλοντική παράμετρο.

Πίνακας 7-5: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στην Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ1Α: Προστασία, διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας και η αποφυγή απώλειας οικοσυστημάτων και προστατευόμενων ειδών		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.1.1	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα οδηγήσουν σε απώλεια οικοσυστημάτων;	0	i	0	4	MA	3/3	1
	E.1.2	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν προστατευόμενες περιοχές;	0	i	0	4	MA	3/3	1
	E.1.3	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν δυσμενώς τα είδη πανίδας και χλωρίδας;	0	i	0	4	MA	3/3	1
	E.1.4	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα κατακερματίσουν τη συνέχεια μεταξύ σημαντικών οικοσυστημάτων και προστατευόμενων περιοχών, ή που θα αποτελέσουν φραγμό στις μετακινήσεις ατόμων ή πληθυσμών πανίδας;	0	i	0	4	MA	3/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0								
Σχόλια	Οι δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον. Εν τούτοις όλες οι προαναφερθείσες δράσεις αναμένεται να έχουν θετικά έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις, καθώς μέσω της ψηφιοποίησης πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών και τη διασύνδεσή τους με σχετικές βάσεις παρακολούθησης των εν λόγω έργων θα διευκολύνουν τη διαχείριση και παρακολούθηση των έργων στοχεύοντας παράλληλα στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που								

χρησιμοποιούνται στην γεωργική και την αλιευτική παραγωγή. Συνεπώς, θα επιτυγχάνεται η ολοκλήρωση των έργων σύμφωνα με το σχεδιασμό τους από τις εγκριθείσες μελέτες και την εφαρμογή των περιβαλλοντικών τους όρων. Οι επιπτώσεις θα είναι μικρής έντασης, και σωρευτικά θετικές με τις λοιπές δράσεις του προγράμματος.

Πίνακας 7-6: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στην Ατμόσφαιρα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ2Α: Μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.2.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα σε μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική +								
Σχόλια	Οι δράσεις που αφορούν την Έξυπνη Ανάπτυξη αναμένεται να έχουν θετικές έμμεσες επιδράσεις καθώς ενδέχεται να οδηγήσουν σε ορθολογικότερη διαχείριση της δραστηριότητας της αγροδιατροφικής αλυσίδας μέσω της υιοθέτησης και ανάπτυξης αξιόπιστων ψηφιακών εφαρμογών και την παροχή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς, πολίτες, επιχειρήσεις και εργαζόμενους του Τομέα. Επιπλέον, ενδέχεται να έχουν έμμεσες θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον σε περίπτωση που συμβάλλουν στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στη γεωργική και αλιευτική παραγωγή και τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεών τους. Οι επιπτώσεις θα είναι θετικές και μικρής έντασης.								

Πίνακας 7-7: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στο Κλίμα – Κλιματική Αλλαγή

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ3Α: Ελαχιστοποίηση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επίπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.3.1	Θα υπάρξει μεταβολή επί τα χείρω των εκπομπών αερίων ρύπων και αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από τις δράσεις του ΤΠΑ;	+	!	0/1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.3.2	Η υλοποίηση του προγράμματος μέσω των παρεμβάσεων θα πετύχει προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή;	+	!	0/1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.3.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ενεργειακή αποδοτικότητα;	+	!	0/1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.3.4	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να επηρεάσουν θετικά το βαθμό χρήσης ΑΠΕ;	0	!	0	4	ΜΑ	2/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική +								
Σχόλια	Ομοίως, με την ανωτέρω περιβαλλοντική παράμετρο οι δράσεις της έξυπνης ανάπτυξης αναμένεται να έχουν θετικά έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις, καθώς μέσω της ψηφιοποίησης πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών θα διευκολύνουν τη διαχείριση και παρακολούθηση των έργων της αγροτικής ανάπτυξης κατά την κατασκευή και λειτουργία τους στοχεύοντας παράλληλα στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στην γεωργική και την αλιευτική παραγωγή. Συνεπώς, θα επιτυγχάνεται η ολοκλήρωση των έργων σύμφωνα με το σχεδιασμό τους από τις εγκριθείσες μελέτες και την εφαρμογή των περιβαλλοντικών τους όρων. Οι επιπτώσεις θα είναι μικρής έντασης, και σωρευτικά θετικές με τις λοιπές δράσεις του προγράμματος.								

Πίνακας 7-8: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στον Θόρυβο

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ4Α: Μείωση του θορύβου και αποφυγή έκθεσης σε επίπεδα περιβαλλοντικού θορύβου που υπερβαίνουν τα επιτρεπτά όρια.		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστροφικότητα	Διάρκεια	Συρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.4.1	Θα μειωθούν τα επίπεδα θορύβου;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0								
Σχόλια	Οι συγκεκριμένες δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον.								

Πίνακας 7-9: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στους Υδάτινους Πόρους

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ5Α: Διατήρηση και βελτίωση ποιότητας υπογείων, θαλάσσιων και επιφανειακών υδάτων και της διάσπασης του υδρογραφικού δικτύου		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.5.1	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των ακτών από ρύπανση, ή ακόμα και να βελτιώσουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και του θαλάσσιου περιβάλλοντος;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.5.2	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να διατηρήσουν/βελτιώσουν τα ποσοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον από διάσπαση του υδρογραφικού δικτύου;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.5.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ορθολογική χρήση νερού	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική +								
Σχόλια	Οι δράσεις αυτές δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον. Εν τούτοις όλες οι προαναφερθείσες δράσεις αναμένεται να έχουν θετικά έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις, καθώς μέσω της								

ψηφιοποίησης πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών και την προτροπή μέσω αυτών για την ορθολογικότερη χρήση φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, κτλ.), θα συμβάλλουν έμμεσα στην προστασία των υδάτινων πόρων.

Πίνακας 7-10: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στο Έδαφος

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ6Α: Διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των εδαφών ΠΣ6Β: Μείωση της ρύπανσης των εδαφών		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επίπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστροφεμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.6.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των χρήσιμων εδαφών;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.6.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην μείωση της ρύπανσης και υποβάθμισης του εδάφους;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.6.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.6.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των χρήσιμων εδαφών;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική +		Κατασκευή Λειτουργία						
Σχόλια	Οι δράσεις του συγκεκριμένου τομέα δεν έχουν άμεσες (είτε θετικές είτε αρνητικές) σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Η ψηφιοποίηση πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών, η ανάπτυξη σύγχρονων εργαστηριακών υποδομών καθώς και η ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών μέσω των οποίων θα επιτρέπεται η καταγραφή και διαφάνεια της αγροδιατροφικής αλυσίδας με στόχο την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό) που								

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ6Α: Διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των εδαφών ΠΣ6Β: Μείωση της ρύπανσης των εδαφών	Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
		Είδος	Κίνδυνος Επίπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
		Κατασκευή Λειτουργία						
	χρησιμοποιούνται τόσο στην γεωργική όσο και στην αλιευτική παραγωγή, θα οδηγήσουν σε έμμεσες θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, μακροχρόνιες και συσσωρευτικές.							

Πίνακας 7-11: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στο Τοπίο

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ7Α: Αποφυγή του κατακερματισμού του τοπίου κατά την εφαρμογή του προγράμματος	Χαρακτηρισμός Επίπτωσης							
		Είδος	Κίνδυνος Επίπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια	
		Κατασκευή Λειτουργία							
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.7.1	Θα υπάρξει μεταβολή στον φυσικό, πολιτιστικό και αισθητικό χαρακτήρα του τοπίου στις περιοχές υλοποίησης του ΤΠΑ;	0	i	0	2	MA	3/3	1
	E.7.2	Θα υπάρξει κατακερματισμός του τοπίου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	0	i	0	2	MA	3/3	1

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ7Α: Αποφυγή του κατακερματισμού του τοπίου κατά την εφαρμογή του προγράμματος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
	E.7.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην αναβάθμιση της αισθητικής του τοπίου;	0	i	0	2	ΜΑ	3/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0								
Σχόλια	Οι δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον.								

Πίνακας 7-12: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στον Πληθυσμό – Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ8Α: Βιώσιμη αύξηση του πληθυσμού ΠΣ8Β: Βιώσιμη προσβασιμότητα ΠΣ8Γ: Βελτίωση της πρόσβασης στην εργασία, εκπαίδευση, αγορές, υπηρεσίες, αναψυχή ΠΣ8Δ: Τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του προγράμματος και διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Συμ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.8.1	Θα αυξηθεί βιώσιμα ο πληθυσμός;	++	!!	2/3	1	ΜΑ	2/3	1
	E.8.2	Βελτιώνεται η πρόσβαση στις κοινωνικές, υγειονομικές και δημόσιες υπηρεσίες για όλες τις κοινωνικές ομάδες και ιδιαίτερα για άτομα ευαίσθητων κατηγοριών;	0	!	0	4	ΜΑ	3/3	1
	E.8.3	Αναμένεται τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	++	!!	2/3	4	ΜΑ	2/3	1
	E.8.4	Αναμένεται διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας που σχετίζεται ή εξαρτάται από τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	++	!	2/3	4	ΜΑ	2/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική ++								
Σχόλια	Αναμένεται να σημειωθούν θετικές άμεσες (πρωτογενείς) και έμμεσες (δευτερογενείς) επιπτώσεις, καθώς οι δράσεις αυτές θα ενισχύσουν την πρόσβαση των καταναλωτών σε ασφαλή και ποιοτικά προϊόντα και παράλληλα μέσω της βελτίωσης της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των γεωργικών επιχειρήσεων και όλων των διαθέσιμων ψηφιακών εφαρμογών θα αυξηθεί η απασχόληση, θα ενισχυθούν οι επενδύσεις και συνεργασίες φορέων-επιχειρήσεων-ερευνητικών ιδρυμάτων με αποτέλεσμα την τόνωση της παραγωγικής δραστηριότητας. Επιπλέον, λόγω της επερχόμενης διαδικασίας ψηφιοποίησης αναμένονται θετικές επιπτώσεις μέσω της διευκόλυνσης της διαχείρισης και παρακολούθησης των δράσεων των άλλων στόχων κατά την κατασκευή και λειτουργία τους, με αποτέλεσμα να υλοποιούνται και να λειτουργούν σύμφωνα με το σχεδιασμό τους και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους. Συνολικά, οι επιπτώσεις θα είναι μέσης-υψηλής έντασης, μεσοπρόθεσμες, και μόνιμες και συνεργιστικά θετικές με όλες τις λοιπές δράσεις.								

Πίνακας 7-13: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στην Ανθρώπινη Υγεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ9Α: Βελτίωση ποιότητας ζωής ΠΣ9Β: Μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου που με τη σειρά τους επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.9.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής;	+	!	1	4	ΜΑ	3/3	1
	E.9.2	Θα υπάρξει μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	0	!	1	4	ΜΑ	3/3	1
	E.9.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην προστασία και βελτίωση της ανθρώπινης υγείας;	+	!!	1	4	ΜΑ	3/3	1
	E.9.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής;	+	!	1	4	ΜΑ	3/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική +								
Σχόλια	Οι δράσεις και τα έργα του στόχου Έξυπνης Ανάπτυξης αναμένεται να έχουν γενικά θετικές έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, καθώς θα οδηγήσουν στην παραγωγή ασφαλών και ποιοτικών προϊόντων μέσω της ισχυροποίησης των εργαστηριακών ελέγχων και εξέλιξης των μεθόδων								

δειγματοληψίας που αφορούν τον προσδιορισμό τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα. Επιπλέον, ενδέχεται να οδηγήσουν σε μείωση των μετακινήσεων των πολιτών μέσω της δράσης της ψηφιοποίησης όλων των δεδομένων, στοιχείων, μελετών και σε βελτίωση της ποιότητας της επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω των δράσεων προώθησης καινοτομίας και τεχνολογικής έρευνας προς τις επιχειρήσεις. Οι επιπτώσεις θα είναι θετικές μικρής έντασης.

Πίνακας 7-14: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στις Χρήσεις Γης - Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ10Α: Ορθολογική Χρήση γης ΠΣ10Β: Οικιστική ανάπτυξη		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.10.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ εντάσσονται σε ένα πλαίσιο ορθολογικών χρήσεων γης;	0	!	0	-	-	-	-
	E.10.2	Η υλοποίηση του Προγράμματος θα επηρεάσει τη ζήτηση γης και την οικιστική ανάπτυξη;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0								
Σχόλια	Οι δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.								

Πίνακας 7-15: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στην Πολιτιστική Κληρονομιά

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ11Α: Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη ιστορικών κτιρίων, αρχαιολογικών χώρων και άλλων χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.11.1	Προστατεύονται επαρκώς μνημεία, ιστορικά κτίρια και αρχαιολογικά προστατευόμενες περιοχές από τη λειτουργία και ανάπτυξη των υποδομών;	0	!	0	-	-	-	-
	E.11.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της προσβασιμότητας σε χώρους και εκδηλώσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος,	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0								
Σχόλια	Ομοίως με την ανωτέρω περιβαλλοντική παράμετρο οι δράσεις του τομέα της έξυπνης ανάπτυξης δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.								

7.7.2 Αξιολόγηση επιπτώσεων από τις δράσεις που συνεισφέρουν κατά προτεραιότητα στον ΑΣ ΕΠΑ – Πράσινη Ανάπτυξη

Η Πράσινη Ανάπτυξη περιλαμβάνει άξονες προτεραιότητας και δράσεις που φαίνονται στον επόμενο πίνακα:

Πίνακας 7-16: ΑΣ ΕΠΑ- Πράσινη Ανάπτυξη - ΑΠ και δράσεις

ΑΠ	Δράσεις	
ΑΠ05	Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και υγρών αποβλήτων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Διαχείριση Αρδευτικών Υδάτων	✓✓
ΑΠ06	Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Έργα εκσυγχρονισμού υφιστάμενων έργων	✓✓
ΑΠ07	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ.) (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Εγγειοβελτιωτικά έργα Προστασία οικοσυστημάτων με τη χρήση γεωργίας ακριβείας και τη διασύνδεση τους με συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	✓✓
ΑΠ09	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων –Αντιμετώπιση επιζωοτιών Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων- Έλεγχοι φυτουγείας	✓✓
ΑΠ10	Ενεργειακή απόδοση (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Εκσυγχρονισμός εργαστηριακών και πειραματικών δομών Εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού ελέγχων Υποδομές Παραγωγής και Ελέγχου Εισροών Φυτικής Παραγωγής Υποδομές σε συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου για την πραγματοποίηση των ελέγχων φυτοϋγείας	✓✓

Οι δράσεις περιλαμβάνουν σημαντικά έργα για την προστασία του περιβάλλοντος και των εμπλεκόμενων μερών στους τομείς της γεωργικής, κτηνοτροφικής και αλιευτικής παραγωγής, την παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων, την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την

πρόληψη κινδύνων κυρίως μέσω της ανάπτυξης και αναβάθμισης εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων καθώς και ελέγχων φυτοϋγείας. Δεδομένου ότι οι σχετικές δράσεις αφορούν και κάποιες σημαντικές κατασκευαστικές εργασίες πιθανώς να έχουν επιμέρους βραχυπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά την φάση κατασκευή τους, ωστόσο αναμένεται να έχουν κυρίως σημαντικές θετικές επιπτώσεις κατά την λειτουργία τους.

Στη συνέχεια ακολουθεί μια αξιολόγηση των αναμενόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων και δράσεων του αναπτυξιακού αυτού στόχου ανά περιβαλλοντική παράμετρο.

Πίνακας 7-17: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στην Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ1Α: Προστασία, διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας και η αποφυγή απώλειας οικοσυστημάτων και προστατευόμενων ειδών		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.1.1	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα οδηγήσουν σε απώλεια οικοσυστημάτων;	- ++	!!	3 1	2	A MA	1 3	1
	E.1.2	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν προστατευόμενες περιοχές;	- ++	!!	3 1	2	A MA	1 3	1
	E.1.3	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν δυσμενώς τα είδη πανίδας και χλωρίδας;	- ++	!!	3 1	2	A MA	1 3	1
	E.1.4	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα κατακερματίσουν τη συνέχεια μεταξύ σημαντικών οικοσυστημάτων και προστατευόμενων περιοχών, ή που θα αποτελέσουν φραγμό στις μετακινήσεις ατόμων ή πληθυσμών πανίδας;	- ++	!!	3 1	2	A MA	1 3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητική - Θετικές ++								

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ1Α: Προστασία, διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας και η αποφυγή απώλειας οικοσυστημάτων και προστατευόμενων ειδών	Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
		Είδος	Κίνδυνος	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωφ/τα - Συνέργεια
		Κατασκευή Λειτουργία						
Σχόλια	<p>Τα έργα του αναπτυξιακού αυτού στόχου που εντάσσονται στις παρακάτω δράσεις είναι όλα έργα που αποσκοπούν ευθέως στην προστασία του περιβάλλοντος. Δράσεις όπως εγγειοβελτιωτικά έργα, αναβάθμιση υφιστάμενων εγκαταστάσεων και εργαστηριακών υποδομών, δράσεις διαχείρισης υγρών αποβλήτων, δράσεις ενεργειακής απόδοσης στον τομέα της παραγωγής και ελέγχου φυτικής παραγωγής, διαχείρισης κινδύνων, κλπ. δεν επεμβαίνουν σε περιοχές προστασίας βιοποικιλότητας κατά τη φάση κατασκευής ή όταν σε ελάχιστες περιπτώσεις το κάνουν (πχ. ένα έργο διαχείρισης υγρών αποβλήτων) δεν πρόκειται να θίξουν το προστατευτέο αντικείμενο ή τη συνοχή των οικοτόπων ή των δασικών οικοσυστημάτων. Επομένως, κατά τη φάση κατασκευής οι επιπτώσεις των δράσεων που αφορούν τομείς ανάπτυξης υποδομών και εκσυγχρονισμό υφιστάμενων έργων, αναμένονται να είναι ήπια αρνητικές και εντονότερα αρνητικές εφόσον αναπτυχθούν εντός ή πλησίον φυσικών και προστατευόμενων περιοχών. Κατά τη λειτουργία, οι επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα είναι κατά κανόνα πολύ θετικές, καθώς θα συνεισφέρουν στην ενίσχυση και σε ένα βελτιωμένο καθεστώς διαχείρισης των οικοτόπων, της φύσης και της βιοποικιλότητας μέσω όλων των αναμενόμενων δράσεων του συγκεκριμένου τομέα. Ειδικότερα, η διασφάλιση του φυτοϋγειονομικού καθεστώτος της χώρας θα συμβάλει στην αποφυγή της απώλειας βιοποικιλότητας από την εισαγωγή νέων εξωτικών επιβλαβών οργανισμών που δρουν ανταγωνιστικά ως προς τα ιθαγενή είδη, καθώς και στον έλεγχο της χρήσης χημικών εισροών στο αγροοικοσύστημα που συνήθως πραγματοποιείται για την αντιμετώπιση επιβλαβών οργανισμών. Συνολικά, στο επίπεδο της λειτουργίας αναμένονται θετικές επιπτώσεις, μόνιμες, με θετικές συνέργειες με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.</p>							

Πίνακας 7-18: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στην Ατμόσφαιρα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ2Α: Μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επίπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.2.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα σε μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα;	Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.2.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα σε μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα;	- ++	!!! !	3 1	2	A MA	1 3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητική - Θετική ++								
Σχόλια	Κατά τη φάση κατασκευής, οι επιπτώσεις οι οποίες είναι δυνατόν να προκληθούν στο ατμοσφαιρικό περιβάλλον της άμεσης περιοχής των έργων που αφορούν την ανάπτυξη υποδομών, εκσυγχρονισμό υφιστάμενων εγκαταστάσεων, ανάπτυξης εγγειοβελτιωτικών έργων σχετίζονται κυρίως με την επιβάρυνση του κυκλοφοριακού φόρτου του οδικού δικτύου από την κίνηση βαρέων οχημάτων και των οχημάτων των εργαζομένων, αλλά και με τις εκπομπές καυσαερίων των μηχανημάτων του εργοταξίου και σκόνης από τις χωματοουργικές εργασίες. Ωστόσο, οι επιπτώσεις αυτές θα είναι μικρής έντασης προσωρινές και αναστρέψιμες με τη λήψη κατάλληλων μέτρων (διαβροχή, κάλυψη φορτίων χωματοουργικών και σειραδίων, οργάνωση δρομολογίων φορητών μεταφοράς υλικών εκτός οδικού δικτύου οικισμών κλπ.). Κατά τη λειτουργία η εφαρμογή δράσεων και για παράδειγμα η προστασία οικοσυστημάτων με τη χρήση γεωργίας ακριβείας και τη διασύνδεσή τους με συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και οι δράσεις που αφορούν την ενεργειακή απόδοση, θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου. Συνολικά, κατά την λειτουργία αναμένονται θετικές επιπτώσεις μικρής έντασης, μόνιμες, με θετικές συνέργειες με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.								

Πίνακας 7-19: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στο Κλίμα – Κλιματική Αλλαγή

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ3Α: Ελαχιστοποίηση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ΠΣ3Β: Εξοικονόμηση ενέργειας και καυσίμων και αύξηση εκμετάλλευσης ΑΠΕ		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.3.1	Θα υπάρξει μεταβολή επί τα χέρω των εκπομπών αερίων ρύπων και αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από τις δράσεις του ΤΠΑ;	- +	!!	1	4	A MA	1/3	1
	E.3.2	Η υλοποίηση του προγράμματος μέσω των παρεμβάσεων θα πετύχει προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή;	- +	!!	1	4	A MA	1/3	1
	E.3.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ενεργειακή αποδοτικότητα;	- +	!!	1	4	A MA	1/3	1
	E.3.4	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να επηρεάσουν θετικά το βαθμό χρήσης ΑΠΕ;	- +	!!	1	4	A MA	1/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητική - Θετική ++								
Σχόλια	Ομοίως με την ανωτέρω περιβαλλοντική παράμετρο, κατά τη φάση κατασκευής των δράσεων ενδέχεται να παρατηρηθεί πιθανή αύξηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και μικρής έντασης αρνητικές επιπτώσεις, προσωρινές, αναστρέψιμες με την λήψη κατάλληλων μέτρων. Κατά τη φάση								

λειτουργίας, η εφαρμογή δράσεων της Πράσινης Ανάπτυξης όπως «Δράσεις ενεργειακής απόδοσης» θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου και τη συμβολή στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η ανάπτυξη υποδομών με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος καθιστούν την ανάπτυξη συμβατή με τις κατευθύνσεις της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας σχετικά με τη μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου. Επομένως, οι δράσεις γενικά θα συμβάλλουν θετικά στην προσπάθεια μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου άρα στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Συνολικά, από την εφαρμογή των συγκεκριμένων δράσεων αναμένονται επιπτώσεις, μόνιμες, με θετικές συνέργειες και με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.

Πίνακας 7-20: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στον Θόρυβο

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ4Α: Μείωση του θορύβου και αποφυγή έκθεσης σε επίπεδα περιβαλλοντικού θορύβου που υπερβαίνουν τα επιτρεπτά όρια.		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.4.1	Θα μειωθούν τα επίπεδα θορύβου;	- 0	!!! i	2 0	1	A	1	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητικές - Ουδέτερες 0		Κατασκευή Λειτουργία						
Σχόλια	Κατά τη φάση κατασκευής, είναι δυνατόν να προκληθούν επιπτώσεις στο ακουστικό περιβάλλον της περιοχής που θα προέρχονται κυρίως από τη λειτουργία των μηχανημάτων των εργοταξίων, την κίνηση των βαρέων οχημάτων από και προς τα εργοτάξια και την οδική κίνηση από τη μετακίνηση του προσωπικού των έργων. Από τις παραπάνω πηγές θορύβου συνήθως η πιο σημαντική αφορά τα μηχανήματα και οχήματα του εργοταξίου. Αυτή η επιπρόσθετη ηχορύπανση λόγω της κίνησης βαρέων οχημάτων στο οδικό δίκτυο της περιοχής είναι στις περισσότερες περιπτώσεις από ασθενής μέχρι αμελητέα, ενώ η επιβάρυνση λόγω των οχημάτων των εργαζομένων είναι συνήθως αμελητέα και σε σχέση με τις εκπομπές από τα μηχανήματα και σε σχέση με τους τοπικούς φόρτους. Ωστόσο, καθώς οι παρεμβάσεις θα είναι ήπιας μορφής, τα επίπεδα θορύβου δεν θα αυξηθούν σημαντικά και δεν αναμένεται να επέλθει σημαντική όχληση στο ανθρωπογενές περιβάλλον από θορύβους. Σε κάθε περίπτωση τα επίπεδα θορύβου εκτιμάται ότι θα παραμείνουν κάτω από τα επιτρεπτά όρια της νομοθεσίας και γενικά κατά την κατασκευή θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης,								

προσωρινής διάρκειας, σωρευτικές με άλλα έργα ανάπτυξης υποδομών αλλά αναστρέψιμες με την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων. Κατά τη λειτουργία αναμένονται μηδενικές επιπτώσεις χωρίς αθροιστικές επιπτώσεις.

Πίνακας 7-21: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στους Υδάτινους Πόρους

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ5Α: Διατήρηση και βελτίωση ποιότητας υπογείων, θαλάσσιων και επιφανειακών υδάτων και της διάσπασης του υδρογραφικού δικτύου		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.5.1	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των ακτών από ρύπανση, ή ακόμα και να βελτιώσουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και του θαλάσσιου περιβάλλοντος;	- ++	!!	1 3	4	A MA	3	1
	E.5.2	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να διατηρήσουν/βελτιώσουν τα ποσοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον από διάσπαση του υδρογραφικού δικτύου;	- ++	!!	1 2	4	A MA	3	1
	E.5.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ορθολογική χρήση νερού	0 ++	!!	1 2	4	MA	3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητικές- Θετικές ++								
Σχόλια	Οι δράσεις που αφορούν στην αναβάθμιση και ανάπτυξη υποδομών δύναται να επιφέρουν άμεσες, πρόσκαιρες, μικρής έντασης αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα των νερών, (πχ. λόγω α) συγκέντρωσης σκόνης και χωμάτων ή λαδιών προς υδατορέματα κατά την κατασκευή/ανάπτυξη υποδομών/μικρών φραγμάτων, αρδευτικών δικτύων κ.α., β) παραγωγή ρυπαντικών φορτίων από εργασίες που αφορούν δίκτυα ύδρευσης και άρδευσης κ.α.). Με την εφαρμογή μέτρων ορθής πρακτικής στα εργοτάξια και τον κατάλληλο χρονικό προγραμματισμό των αντίστοιχων εργασιών,								

αυτές θα είναι περιορισμένης κλίμακας και πλήρως αναστρέψιμες. Κατά τη λειτουργία οι επιπτώσεις ως προς όλες τις ερωτήσεις θα είναι σημαντικά θετικές δεδομένης της φύσης των έργων. Για παράδειγμα τα εγχειοβελτιωτικά έργα και τα έργα διαχείρισης υγρών αποβλήτων θα έχουν μεγάλης έντασης θετικές επιπτώσεις στην υδρομορφολογία. Επιπρόσθετα, οι δράσεις που αφορούν τη Διαχείριση Αρδευτικών Υδάτων αναμένεται να έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον καθώς συμβάλουν άμεσα στην αειφορία του φυσικού πόρου του νερού. Γενικά κατά μέσο όρο, εκτιμάται ότι το σύνολο των δράσεων πράσινης ανάπτυξης θα έχουν μικρής έντασης θετικές επιπτώσεις στην υδρομορφολογία. Στην ποιότητα νερών εκτιμάται ότι θα υπάρξουν μέσης έντασης θετικές επιπτώσεις, όπως για παράδειγμα από δράσεις διαχείρισης αρδευτικών υδάτων και παροχή πόσιμου νερού. Δεν αναμένονται συνεργιστικές επιπτώσεις με άλλα έργα ή σχέδια στην περιοχή.

Πίνακας 7-22: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στο Έδαφος

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ6Α: Διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των εδαφών ΠΣ6Β: Μείωση της ρύπανσης των εδαφών		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Συρ/τα - Συνέργεια
Κατασκευή Λειτουργία									
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.6.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των χρισίμων εδαφών;	- +	!!	1	2	A MA	1 3	1
	E.6.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην μείωση της ρύπανσης και υποβάθμισης του εδάφους;	- ++	!!	1	2	MA	1 3	1
	E.6.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων;	- ++	!!	1	2	MA	1 3	++
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητικές - Θετικές ++								
Σχόλια	Οι παραπάνω δράσεις θα επιφέρουν κατά τη φάση κατασκευής μερικές πρόσκαιρες αρνητικές επιπτώσεις στο έδαφος, που αφορούν κυρίως τις χωματοουργικές εργασίες για τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων εγκαταστάσεων και ανάπτυξη αρδευτικών δικτύων και υποδομών καθώς και ανάπτυξη εγχειοβελτιωτικών έργων. Ωστόσο, οι παρεμβάσεις αυτές θα είναι περιορισμένης κλίμακας και πλήρως αναστρέψιμες μετά από τη λήψη μέτρων όπως της επαναχρησιμοποίησης των υλικών εκσκαφής σε επανεπιχώσεις για τη διαμόρφωση των κτιρίων ή των εδαφών του περιβάλλοντος χώρου. Κατά τη διάρκεια και μετά τα πέρας των εργασιών, θα πρέπει να απομακρύνονται τα άχρηστα υλικά και να λαμβάνεται κατάλληλη μέριμνα για την αποφυγή ρύπανσης των εδαφών από διαρροές μηχανημάτων στις περιοχές των εργοταξίων που θα χρησιμοποιηθούν βαρέα οχήματα ή εγκαταστάσεις								

παραγωγής σκυροδέματος. Τυχόν περίσσεια εκχωμάτων θα διατεθεί σε μόνιμους ή προσωρινούς αποθεσιοθαλάμους και τελικώς, εφόσον απαιτηθεί, σε λατομεία της περιοχής των έργων για αποκατάσταση. Τα απαιτούμενα δάνεια υλικά θα λαμβάνονται από ενεργά λατομεία της περιοχής τα οποία θα διαθέτουν Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων σε ισχύ.

Με βάση τα παραπάνω, οι αρνητικές επιπτώσεις αναμένονται τοπικές και προσωρινής διάρκειας, περιορισμένες εντός της έκτασης των έργων και μόνο κατά τη φάση κατασκευής. Είναι δυνατόν να εμφανιστούν συνεργιστικές επιπτώσεις με έργα ανάπτυξης υποδομών εφόσον συμπέσουν στην ίδια περιοχή.

Κατά τη λειτουργία αναμένονται σημαντικά θετικές επιπτώσεις από την προστασία και διατήρηση της γεωμορφολογίας της περιοχής των έργων. Μέσω των έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων θα βελτιωθεί σημαντικά η ποιότητα των εδαφών. Επιπλέον, ενδέχεται να υπάρξουν θετικές συνεργιστικές επιπτώσεις με άλλα έργα πράσινης ανάπτυξης στην περιοχή. Συνεπώς, κατά την κατασκευή θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης, προσωρινές, αναστρέψιμες με μέτρα βελτίωσης, με ενδεχόμενες αρνητικές συνεργιστικές ή αθροιστικές επιπτώσεις με έργα υποδομών. Κατά τη λειτουργία οι επιπτώσεις θα είναι θετικές μικρής έντασης, μόνιμες και συνεργιστικά θετικές με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.

Πίνακας 7-23: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στο Τοπίο

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ7Α: Αποφυγή του κατακερματισμού του τοπίου κατά την εφαρμογή του προγράμματος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψι-μότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.7.1	Θα υπάρξει μεταβολή στον φυσικό, πολιτιστικό και αισθητικό χαρακτήρα του τοπίου στις περιοχές υλοποίησης του ΤΠΑ;	- +	!	2	1 2	MA	1 3	0
	E.7.2	Θα υπάρξει κατακερματισμός του τοπίου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	- 0	!	2	1 2	MA	1 0	0
	E.7.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην αναβάθμιση της αισθητικής του τοπίου;	- +	!	2	1 2	MA	1 3	0
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητικές - Θετικές +								
Σχόλια	Κατά τη φάση κατασκευής των έργων υποδομών αναμένεται να υπάρξει μερική υποβάθμιση στην εικόνα του τοπίου από κοντινή θέση θέας. Επομένως, αναμένονται βραχυπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις, λαμβάνοντας δηλαδή χώρα μόνο κατά την εκτέλεση των εργασιών, τοπικού χαρακτήρα και μη αναστρέψιμες. Παρόλα αυτά, κατά την εφαρμογή των δράσεων το προτεινόμενο πρόγραμμα θα συμβάλει θετικά με μέσης έντασης επιπτώσεις στη διατήρηση και προστασία της αισθητικής του τοπίου και είναι πολύ πιθανό να αναβαθμίσει κάποιες περιοχές μέσω των δράσεων ανάπτυξης νέων υποδομών και ενεργειακής απόδοσης.								

Πίνακας 7-24: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στον Πληθυσμό – Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ8Α: Βιώσιμη αύξηση του πληθυσμού ΠΣ8Β: Βιώσιμη προσβασιμότητα ΠΣ8Γ: Βελτίωση της πρόσβασης στην εργασία, εκπαίδευση, αγορές, υπηρεσίες, αναψυχή ΠΣ8Δ: Τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του προγράμματος και διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Συρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.8.1	Θα αυξηθεί βιώσιμα ο πληθυσμός;	0	!	0	-	-	-	-
	E.8.2	Βελτιώνεται η πρόσβαση στις κοινωνικές, υγειονομικές και δημόσιες υπηρεσίες για όλες τις κοινωνικές ομάδες και ιδιαίτερα για άτομα ευαίσθητων κατηγοριών;	++	!	1	2	A	3	1
	E.8.3	Αναμένεται τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	++	!	1	2	A	3	1
	E.8.4	Αναμένεται διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας που σχετίζεται ή εξαρτάται από τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	++	!	1	2	A	3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετικές ++								
Σχόλια	Τόσο κατά τη φάση κατασκευής όσο κατά τη φάση υλοποίησης των δράσεων δεν αναμένονται αλλαγές στην αύξηση του πληθυσμού. Επιπλέον, όσον αφορά την διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας αναμένονται βραχυπρόθεσμες θετικές επιπτώσεις λόγω της αύξησης του τομέα κατασκευών και πιθανή δημιουργία θέσεων εργασίας λόγω της ανάπτυξης εργαστηριακών υποδομών και τη διενέργεια φυτοϋγειονομικών εργαστηριακών ελέγχων. Κατά τη φάση λειτουργίας αναμένονται από όλα σχεδόν τα έργα και τις δράσεις θετικές επιπτώσεις σε όλες τις ερωτήσεις αξιολόγησης. Συνολικά, οι επιπτώσεις κατά την								

κατασκευή θα είναι ουδέτερες γενικά, ενώ κατά τη λειτουργία θα είναι θετικές μικρής έντασης, μόνιμες και συνεργιστικά θετικές με άλλες δράσεις του προγράμματος.

Πίνακας 7-25: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στην Ανθρώπινη Υγεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ9Α: Βελτίωση ποιότητας ζωής ΠΣ9Β: Μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου που με τη σειρά τους επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.9.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής;	- ++	!!	1	1 3	A MA	1 3	1
	E.9.2	Θα υπάρξει μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	- +	!!	1	1 4	A MA	1 3	1
	E.9.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην προστασία και βελτίωση της ανθρώπινης υγείας;	- ++	!!	1	1 4	A MA	1 3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητικές - Θετικές ++								
Σχόλια	Οι δράσεις και τα έργα του στόχου Πράσινης Ανάπτυξης αναμένεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης στη φάση της κατασκευής, λόγω της αύξησης της αέριας ρύπανσης και των εκπομπών θορύβου που συνδέονται με την εκτέλεση των εργασιών και των εργοταξίων. Ωστόσο, θετικές επιπτώσεις								

αναμένονται στην φάση της λειτουργίας καθώς ενδέχεται οι δράσεις να συνεισφέρουν στη μείωση των αέριων εκπομπών από τα έργα που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος και την ενεργειακή απόδοση και την πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες διαχείρισης υγρών αποβλήτων. Η εξασφάλιση υδροδότησης. Εκτιμάται πως οι επιπτώσεις θα είναι τοπικές και μικρής έντασης και μόνιμες με αθροιστική συνέργεια με παρόμοιες δράσεις της πράσινης και κοινωνικής ανάπτυξης. Οι επιπτώσεις μειώνονται με την λήψη κατάλληλων εργοταξιακών μέτρων .

Πίνακας 7-26: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στις Χρήσεις Γης - Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ10Α: Ορθολογική Χρήση γης ΠΣ10Β: Οικιστική ανάπτυξη		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.10.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ εντάσσονται σε ένα πλαίσιο ορθολογικών χρήσεων γης;	0 +	!!	1	2	ΜΑ	3	1
	E.10.2	Η υλοποίηση του Προγράμματος θα επηρεάσει τη ζήτηση γης και την οικιστική ανάπτυξη;	0 +	!!	1	2	ΜΑ	3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0 Θετικές +								
Σχόλια	Κατά την φάση κατασκευής τα έργα δεν θα επηρεάσουν την υφιστάμενη χωροταξία και χρήσεις γης (ουδέτερες επιπτώσεις) ούτε τη ζήτηση γης και την οικιστική ανάπτυξη, αφού αφορούν κυρίως έργα προστασίας περιβάλλοντος, αναβάθμιση υφιστάμενων έργων και διαχείρισης υδάτων. Αντίθετα, μπορούν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης, προσωρινές, στις τεχνικές υποδομές της περιοχής, όπως η κατασκευή αρδευτικών δικτύων και αποχέτευσης εντός πόλεων και πιθανώς θα επηρεάσουν τα υφιστάμενα δίκτυα με τις εκσκαφές που θα απαιτηθούν. Παρόλα αυτά, θεωρούνται αμελητέες και έτσι δεν								

αναφέρονται ως αρνητικές. Επιπλέον, αναμένεται αναβάθμιση στην αξία των υποδομών από τον εκσυγχρονισμό τους και την ενεργειακή τους αναβάθμιση. Οι επιπτώσεις αναμένεται να είναι θετικές με μόνιμο χαρακτήρα και αθροιστικές με τις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος.

Πίνακας 7-27: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στην Πολιτιστική Κληρονομιά

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ11Α: Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη ιστορικών κτιρίων, αρχαιολογικών χώρων και άλλων χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.11.1	Προστατεύονται επαρκώς μνημεία, ιστορικά κτίρια και αρχαιολογικά προστατευόμενες περιοχές από τη λειτουργία και ανάπτυξη των υποδομών;	0 +	!	1	-	-	-	-
	E.11.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της προσβασιμότητας σε χώρους και εκδηλώσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος,	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0								
Σχόλια	Κατά τη λειτουργία, η αναβάθμιση όλων των υποδομών που αφορούν το συγκεκριμένο στόχο είναι πολύ πιθανό να έχουν και έμμεσες θετικές επιπτώσεις μικρής έντασης στο πολιτιστικό περιβάλλον καθώς η προστασία των ιδιοκτησιών από πλημμυρικά φαινόμενα θα προστατέψει και τα πολιτιστικά μνημεία στις περιοχές αυτές. Επίσης, με τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης βελτιώνεται έμμεσα η αξία των πολιτιστικών μνημείων και αρχαιολογικών περιοχών.								

Οι δράσεις του τομέα της πράσινης ανάπτυξης δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην βελτίωση της προσβασιμότητας σε πολιτιστικούς χώρους.

7.7.3 Αξιολόγηση επιπτώσεων από τις δράσεις που συνεισφέρουν κατά προτεραιότητα στον ΑΣ ΕΠΑ – Εξωστρέφεια

Η Ενίσχυση της Εξωστρέφειας περιλαμβάνει έναν (1) άξονα προτεραιότητας με δράσεις όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 7-28: ΑΣ ΕΠΑ- Εξωστρέφεια- ΑΠ και δράσεις

ΑΠ	Δράσεις	
ΑΠ08	Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ) (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Αξιοποίηση της βιοποικιλότητας των συλλογών γηγενών ποικιλιών ως εργαλείο ανάπτυξης της ελληνικής γεωργίας	✓✓

Όπως είναι φανερό από τον παραπάνω πίνακα, οι δράσεις αυτές του αναπτυξιακού στόχου, δεν αφορούν κυρίως έργα με οικοδομικές και κατασκευαστικές εργασίες αλλά δράσεις ανάπτυξης προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ που στόχο έχουν την προώθηση των ελληνικών αγροτικών προϊόντων στο εξωτερικό γεγονός που αποτελεί επενδυτική προτεραιότητα που και σχετίζεται άμεσα με την ανάπτυξη της εγχώριας πρωτογενούς παραγωγής. Ως εκ τούτου δεν υφίσταται πρακτικά φάση κατασκευής άρα ούτε και αναμενόμενες άμεσες (πρωτογενείς) ή και έμμεσες (δευτερογενείς) επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά τη φάση αυτή. Εν τούτοις κατά τη φάση λειτουργίας, αναμένονται θετικές, έμμεσες επιπτώσεις κυρίως μόνο στην περιβαλλοντική παράμετρο που αφορά τον πληθυσμό και το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον ενώ στις άλλες αναμένονται ουδέτερες επιπτώσεις.

Στη συνέχεια, ακολουθεί μια αξιολόγηση των αναμενόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων και δράσεων του αναπτυξιακού αυτού στόχου ανά περιβαλλοντική παράμετρο.

Πίνακας 7-29: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στην Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ1Α: Προστασία, διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας και η αποφυγή απώλειας οικοσυστημάτων και προστατευόμενων ειδών		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επίπτωσης	Ένταση	Έκταση	Αναστροφικότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα -
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E. 1. 1	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα οδηγήσουν σε απώλεια οικοσυστημάτων;	0	!	0	-	-	-	-
	E. 1. 2	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν προστατευόμενες περιοχές;	0	!	0	-	-	-	-
	E. 1. 3	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν δυσμενώς τα είδη πανίδας και χλωρίδας;	0	!	0	-	-	-	-
	E. 1. 4	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα κατακερματίσουν τη συνέχεια μεταξύ σημαντικών οικοσυστημάτων και προστατευόμενων περιοχών, ή που θα αποτελέσουν φραγμό στις μετακινήσεις ατόμων ή πληθυσμών πανίδας;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.								

Πίνακας 7-30: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στην Ατμόσφαιρα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ2Α: Μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων	Ένταση	Έκταση	Αναστροφικότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα -
			Κατασκευή Λειτουργία						

Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.2.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα σε μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.								

Πίνακας 7-31: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στο Κλίμα – Κλιματική Αλλαγή

Περιβαλλοντικός Στόχος			Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων	Ένταση	Έκταση	Αναστροφικότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα -
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων		ΠΣ3Α: Ελαχιστοποίηση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ΠΣ3Β: Εξοικονόμηση ενέργειας και καυσίμων και αύξηση εκμετάλλευσης ΑΠΕ							
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.3.1	Θα υπάρξει μεταβολή επί τα χείρω των εκπομπών αέριων ρύπων και αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από τις δράσεις του ΤΠΑ;	0	!	0	-	-	-	-
	E.3.2	Η υλοποίηση του προγράμματος μέσω των παρεμβάσεων θα πετύχει προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή;	0	!	0	-	-	-	-
	E.3.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ενεργειακή αποδοτικότητα;	0	!	0	-	-	-	-
	E.3.4	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να επηρεάσουν θετικά το βαθμό χρήσης ΑΠΕ;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-32: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στον Θόρυβο

Περιβαλλοντικός Στόχος	ΠΣ4Α: Μείωση του θορύβου και αποφυγή έκθεσης σε επίπεδα περιβαλλοντικού θορύβου που υπερβαίνουν τα επιτρεπτά όρια.		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνένοια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	Ε.4.1	Θα μειωθούν τα επίπεδα θορύβου;	Κατασκευή Λειτουργία						
						0	!	0	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-33: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στους Υδάτινους Πόρους

Περιβαλλοντικός Στόχος	ΠΣ5Α: Διατήρηση και βελτίωση ποιότητας υπογείων, θαλάσσιων και επιφανειακών υδάτων και της διάσπασης του υδρογραφικού δικτύου		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνένοια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	Ε.5.1	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των ακτών από ρύπανση, ή ακόμα και να βελτιώσουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και του θαλάσσιου περιβάλλοντος;	Κατασκευή Λειτουργία						
						0	!	0	-
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	Ε.5.2	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να διατηρήσουν/βελτιώσουν τα ποσοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και να							
			0	!	0	-	-	-	-

	προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον από διάσπαση του υδρογραφικού δικτύου;								
E.5.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ορθολογική χρήση νερού	0	!	0	-	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-34: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στο Έδαφος

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ6Α: Διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των εδαφών ΠΣ6Β: Μείωση της ρύπανσης των εδαφών	Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
		Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
		Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.6.1 Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των χημικών εδαφών;	0	!	0	-	-	-	-
	E.6.2 Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην μείωση της ρύπανσης και υποβάθμισης του εδάφους;	0	!	0	-	-	-	-
	E.6.3 Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0							
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.							

Πίνακας 7-35: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στο Τοπίο

Περιβαλλοντικός Στόχος	ΠΣ7Α: Αποφυγή του κατακερματισμού του τοπίου κατά την εφαρμογή του προγράμματος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψι-	Διάρκεια	Σωρ/τα -
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.7.1	Θα υπάρξει μεταβολή στον φυσικό, πολιτιστικό και αισθητικό χαρακτήρα του τοπίου στις περιοχές υλοποίησης του ΤΠΑ;	0	!	0	-	-	-	-
	E.7.2	Θα υπάρξει κατακερματισμός του τοπίου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	0	!	0	-	-	-	-
	E.7.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην αναβάθμιση της αισθητικής του τοπίου;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε θετικές ούτε αρνητικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-36: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στον Πληθυσμό – Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον

Περιβαλλοντικός Στόχος	ΠΣ8Α: Βιώσιμη αύξηση του πληθυσμού ΠΣ8Β: Βιώσιμη προσβασιμότητα ΠΣ8Γ: Βελτίωση της πρόσβασης στην εργασία, εκπαίδευση, αγορές, υπηρεσίες, αναψυχή ΠΣ8Δ: Τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του προγράμματος και διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα -
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.8.1	Θα αυξηθεί βιώσιμα ο πληθυσμός;	0	!	0	-	-	-	-
	E.8.2	Βελτιώνεται η πρόσβαση στις κοινωνικές, υγειονομικές και δημόσιες υπηρεσίες για όλες τις κοινωνικές ομάδες και ιδιαίτερα για άτομα ευαίσθητων κατηγοριών;	0	!	0	-	-	-	-

	E.8.3	Αναμένεται τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	+	!!!	2	2	M A	3	1
	E.8.4	Αναμένεται διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας που σχετίζεται ή εξαρτάται από τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	+	!!!	2	2	M A	3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετικές +								
Σχόλια	Αναμένονται θετικές επιπτώσεις στην τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και στη διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας μέσω της ανάπτυξης και προώθηση ελληνικών αγροτικών προϊόντων στο εξωτερικό. Οι δράσεις αυτές σχετίζονται άμεσα με την ανάπτυξη της εγχώριας πρωτογενούς παραγωγής και αποτελούν σημαντική επενδυτική δραστηριότητα για τη διεύρυνση της οικονομικής και παραγωγικής δραστηριότητας της Χώρας.								

Πίνακας 7-37: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στην Ανθρώπινη Υγεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ9Α: Βελτίωση ποιότητας ζωής ΠΣ9Β: Μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου που με τη σειρά τους επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων	Ένταση	Έκταση	Αναστροφικότητα	Διάρκεια	Συμ/τα -
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.9.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής;	0	!	0	-	-	-	-
	E.9.2	Θα υπάρξει μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	0	!	0	-	-	-	-
	E.9.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην προστασία και βελτίωση της ανθρώπινης υγείας;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε θετικές ούτε αρνητικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της Εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-38: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στις Χρήσεις Γης - Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ10Α: Ορθολογική Χρήση γης ΠΣ10Β: Οικιστική ανάπτυξη		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.10.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ εντάσσονται σε ένα πλαίσιο ορθολογικών χρήσεων γης;	0	!	0	-	-	-	-
	E.10.2	Η υλοποίηση του Προγράμματος θα επηρεάσει τη ζήτηση γης και την οικιστική ανάπτυξη;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε θετικές ούτε αρνητικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-39: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στην Πολιτιστική Κληρονομιά

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ11Α: Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη ιστορικών κτιρίων, αρχαιολογικών χώρων και άλλων χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.1.1	Προστατεύονται επαρκώς μνημεία, ιστορικά κτίρια και αρχαιολογικά προστατευόμενες περιοχές από τη λειτουργία και ανάπτυξη των υποδομών;	0	!	0	-	-	-	-
	E.1.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση	0	!	0	-	-	-	-

	της προσβασιμότητας σε χώρους και εκδηλώσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος,								
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της Εξωστρέφειας.								

7.7.4 Αξιολόγηση επιπτώσεων από τις δράσεις που συνεισφέρουν κατά προτεραιότητα στον ΑΣ ΕΠΑ – Έξυπνη Ανάπτυξη

Ο Αναπτυξιακός Άξονας της Έξυπνης Ανάπτυξης περιλαμβάνει Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) και δράσεις που φαίνονται στον επόμενο πίνακα:

Πίνακας 7-40: ΑΣ ΕΠΑ- Έξυπνη Ανάπτυξη - ΑΠ και δράσεις

ΑΠ	Δράσεις	
ΑΠ01	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Βελτίωση εργαστηριακής ικανότητας ανίχνευσης και προσδιορισμού τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα	✓✓
ΑΠ02	Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Ψηφιοποίηση μελετών τεχνικών έργων	✓✓
ΑΠ03	Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Πιλοτική εφαρμογή ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού συστήματος ιχνηλασιμότητας στο κρέας	✓✓
ΑΠ04	Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Ψηφιακή πλατφόρμα ολιστικής διαχείρισης και παρακολούθησης των φυτογενετικών πόρων	✓✓

Οι δράσεις αυτές αφορούν έργα που δεν περιλαμβάνουν οικοδομικές και κατασκευαστικές εργασίες εκτός από την πιθανή προμήθεια κάποιου εξοπλισμού και από δραστηριότητες ψηφιακού χαρακτήρα. Συνεπώς, δεν υφίσταται φάση κατασκευής για την υλοποίηση των δράσεων και κατ' επέκταση ούτε αναμενόμενες άμεσες (πρωτογενείς) επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Κατά την υλοποίηση των δράσεων, οι επιδράσεις στους περιβαλλοντικούς τομείς είναι σημαντικά περιορισμένες και στην πλειοψηφία τους θετικές, κυρίως σε ότι αφορά τον πληθυσμό και την ανθρώπινη

υγεία, με τη διάθεση ασφαλών και ποιοτικών προϊόντων στους καταναλωτές, με βελτίωση και προστασία της ανθρώπινης υγείας μέσω των προγραμμάτων ανίχνευσης τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα. Επιπλέον, αναμένονται θετικές έμμεσες επιδράσεις μέσω της προώθησης της έρευνας, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης.

Σε γενικές γραμμές, η λειτουργία των δράσεων της έξυπνης ανάπτυξης (πχ. ψηφιοποίησης μελετών, ψηφιακής διαχείρισης και παρακολούθησης φυτογενετικών πόρων, καθώς και εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος ιχνηλασιμότητας στο κρέας) μπορεί να μειώσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δράσεων των λοιπών Αναπτυξιακών Στόχων συμβάλλοντας στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη διαχείριση και παρακολούθηση τους, με αποτέλεσμα οι δράσεις να υλοποιούνται και να λειτουργούν σύμφωνα με το σχεδιασμό τους και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.

Στη συνέχεια ακολουθεί μια αξιολόγηση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων και δράσεων του αναπτυξιακού αυτού στόχου ανά περιβαλλοντική παράμετρο.

Πίνακας 7-41: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στην Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ1Α: Προστασία, διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας και η αποφυγή απώλειας οικοσυστημάτων και προστατευόμενων ειδών		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.1.1	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα οδηγήσουν σε απώλεια οικοσυστημάτων;	0	i	0	4	MA	3/3	1
	E.1.2	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν προστατευόμενες περιοχές;	0	i	0	4	MA	3/3	1
	E.1.3	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν δυσμενώς τα είδη πανίδας και χλωρίδας;	0	i	0	4	MA	3/3	1
	E.1.4	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα κατακερματίσουν τη συνέχεια μεταξύ σημαντικών οικοσυστημάτων και προστατευόμενων περιοχών, ή που θα αποτελέσουν φραγμό στις μετακινήσεις ατόμων ή πληθυσμών πανίδας;	0	i	0	4	MA	3/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0								
Σχόλια	Οι δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον. Εν τούτοις όλες οι προαναφερθείσες δράσεις αναμένεται να έχουν θετικά έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις, καθώς μέσω της ψηφιοποίησης πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών και τη διασύνδεσή τους με σχετικές βάσεις παρακολούθησης των εν λόγω έργων θα διευκολύνουν τη διαχείριση και παρακολούθηση των έργων στοχεύοντας παράλληλα στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που								

χρησιμοποιούνται στην γεωργική και την αλιευτική παραγωγή. Συνεπώς, θα επιτυγχάνεται η ολοκλήρωση των έργων σύμφωνα με το σχεδιασμό τους από τις εγκριθείσες μελέτες και την εφαρμογή των περιβαλλοντικών τους όρων. Οι επιπτώσεις θα είναι μικρής έντασης, και σωρευτικά θετικές με τις λοιπές δράσεις του προγράμματος.

Πίνακας 7-42: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στην Ατμόσφαιρα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ2Α: Μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.2.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα σε μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική +								
Σχόλια	Οι δράσεις που αφορούν την Έξυπνη Ανάπτυξη αναμένεται να έχουν θετικές έμμεσες επιδράσεις καθώς ενδέχεται να οδηγήσουν σε ορθολογικότερη διαχείριση της δραστηριότητας της αγροδιατροφικής αλυσίδας μέσω της υιοθέτησης και ανάπτυξης αξιόπιστων ψηφιακών εφαρμογών και την παροχή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς, πολίτες, επιχειρήσεις και εργαζόμενους του Τομέα. Επιπλέον, ενδέχεται να έχουν έμμεσες θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον σε περίπτωση που συμβάλλουν στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στη γεωργική και αλιευτική παραγωγή και τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεών τους. Οι επιπτώσεις θα είναι θετικές και								

μικρής έντασης.

Πίνακας 7-43: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στο Κλίμα – Κλιματική Αλλαγή

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ3Α: Ελαχιστοποίηση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.3.1	Θα υπάρξει μεταβολή επί τα χείρω των εκπομπών αερίων ρύπων και αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από τις δράσεις του ΤΠΑ;	+	!	0/1	4	MA	2/3	1
	E.3.2	Η υλοποίηση του προγράμματος μέσω των παρεμβάσεων θα πετύχει προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή;	+	!	0/1	4	MA	2/3	1
	E.3.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ενεργειακή αποδοτικότητα;	+	!	0/1	4	MA	2/3	1
	E.3.4	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να επηρεάσουν θετικά το βαθμό χρήσης ΑΠΕ;	0	!	0	4	MA	2/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική +								
Σχόλια	Ομοίως, με την ανωτέρω περιβαλλοντική παράμετρο οι δράσεις της έξυπνης ανάπτυξης αναμένεται να έχουν θετικά έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις, καθώς μέσω της ψηφιοποίησης πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών θα διευκολύνουν τη διαχείριση και παρακολούθηση των έργων της αγροτικής ανάπτυξης κατά την κατασκευή και λειτουργία τους στοχεύοντας παράλληλα στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στην								

γεωργική και την αλιευτική παραγωγή. Συνεπώς, θα επιτυγχάνεται η ολοκλήρωση των έργων σύμφωνα με το σχεδιασμό τους από τις εγκριθείσες μελέτες και την εφαρμογή των περιβαλλοντικών τους όρων. Οι επιπτώσεις θα είναι μικρής έντασης, και σωρευτικά θετικές με τις λοιπές δράσεις του προγράμματος.

Πίνακας 7-44: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στον Θόρυβο

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ4Α: Μείωση του θορύβου και αποφυγή έκθεσης σε επίπεδα περιβαλλοντικού θορύβου που υπερβαίνουν τα επιτρεπτά όρια.		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστροφικότητα	Διάρκεια	Συρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.4.1	Θα μειωθούν τα επίπεδα θορύβου;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0								
Σχόλια	Οι συγκεκριμένες δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον.								

Πίνακας 7-45: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στους Υδάτινους Πόρους

	Χαρακτηρισμός Επίπτωσης
--	-------------------------

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)
 Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΤΠΑ ΥΠΑΑΤ)

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ5Α: Διατήρηση και βελτίωση ποιότητας υπογείων, θαλάσσιων και επιφανειακών υδάτων και της διάσπασης του υδρογραφικού δικτύου		Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.5.1	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των ακτών από ρύπανση, ή ακόμα και να βελτιώσουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και του θαλάσσιου περιβάλλοντος;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.5.2	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να διατηρήσουν/βελτιώσουν τα ποσοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον από διάσπαση του υδρογραφικού δικτύου;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.5.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ορθολογική χρήση νερού	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική +								
Σχόλια	Οι δράσεις αυτές δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον. Εν τούτοις όλες οι προαναφερθείσες δράσεις αναμένεται να έχουν θετικά έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις, καθώς μέσω της ψηφιοποίησης πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών και την προτροπή μέσω αυτών για την ορθολογικότερη χρήση φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, κτλ.), θα συμβάλλουν έμμεσα στην προστασία των υδάτινων πόρων.								

Πίνακας 7-46: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στο Έδαφος

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ6Α: Διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των εδαφών ΠΣ6Β: Μείωση της ρύπανσης των εδαφών		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.6.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των χρήσιμων εδαφών;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.6.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην μείωση της ρύπανσης και υποβάθμισης του εδάφους;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.6.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
	E.6.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των χρήσιμων εδαφών;	+	!	1	4	ΜΑ	2/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική +								
Σχόλια	Οι δράσεις του συγκεκριμένου τομέα δεν έχουν άμεσες (είτε θετικές είτε αρνητικές) σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Η ψηφιοποίηση πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών, η ανάπτυξη σύγχρονων εργαστηριακών υποδομών καθώς και η ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών μέσω των οποίων θα επιτρέπεται η καταγραφή και διαφάνεια της αγροδιατροφικής αλυσίδας με στόχο την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό) που χρησιμοποιούνται τόσο στην γεωργική όσο και στην αλιευτική παραγωγή, θα οδηγήσουν σε έμμεσες θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, μακροχρόνιες και συσσωρευτικές.								

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ6Α: Διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των εδαφών ΠΣ6Β: Μείωση της ρύπανσης των εδαφών	Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
		Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
		Κατασκευή Λειτουργία						

Πίνακας 7-47: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στο Τοπίο

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ7Α: Αποφυγή του κατακερματισμού του τοπίου κατά την εφαρμογή του προγράμματος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
		Κατασκευή Λειτουργία							
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	Ε.7.1	Θα υπάρξει μεταβολή στον φυσικό, πολιτιστικό και αισθητικό χαρακτήρα του τοπίου στις περιοχές υλοποίησης του ΤΠΑ;	0	i	0	2	ΜΑ	3/3	1
	Ε.7.2	Θα υπάρξει κατακερματισμός του τοπίου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	0	i	0	2	ΜΑ	3/3	1
	Ε.7.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην αναβάθμιση της αισθητικής του τοπίου;	0	i	0	2	ΜΑ	3/3	1

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ7Α: Αποφυγή του κατακερματισμού του τοπίου κατά την εφαρμογή του προγράμματος	Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
		Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
		Κατασκευή Λειτουργία						
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0							
Σχόλια	Οι δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον.							

Πίνακας 7-48: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στον Πληθυσμό – Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ8Α: Βιώσιμη αύξηση του πληθυσμού ΠΣ8Β: Βιώσιμη προσβασιμότητα ΠΣ8Γ: Βελτίωση της πρόσβασης στην εργασία, εκπαίδευση, αγορές, υπηρεσίες, αναψυχή ΠΣ8Δ: Τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του προγράμματος και διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Συμ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.8.1	Θα αυξηθεί βιώσιμα ο πληθυσμός;	++	!!	2/3	1	ΜΑ	2/3	1
	E.8.2	Βελτιώνεται η πρόσβαση στις κοινωνικές, υγειονομικές και δημόσιες υπηρεσίες για όλες τις κοινωνικές ομάδες και ιδιαίτερα για άτομα ευαίσθητων κατηγοριών;	0	!	0	4	ΜΑ	3/3	1
	E.8.3	Αναμένεται τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	++	!!	2/3	4	ΜΑ	2/3	1
	E.8.4	Αναμένεται διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας που σχετίζεται ή εξαρτάται από τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	++	!	2/3	4	ΜΑ	2/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική ++								
Σχόλια	Αναμένεται να σημειωθούν θετικές άμεσες (πρωτογενείς) και έμμεσες (δευτερογενείς) επιπτώσεις, καθώς οι δράσεις αυτές θα ενισχύσουν την πρόσβαση των καταναλωτών σε ασφαλή και ποιοτικά προϊόντα και παράλληλα μέσω της βελτίωσης της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των γεωργικών επιχειρήσεων και όλων των διαθέσιμων ψηφιακών εφαρμογών θα αυξηθεί η απασχόληση, θα ενισχυθούν οι επενδύσεις και συνεργασίες φορέων-επιχειρήσεων-ερευνητικών ιδρυμάτων με αποτέλεσμα την τόνωση της παραγωγικής δραστηριότητας. Επιπλέον, λόγω της επερχόμενης διαδικασίας ψηφιοποίησης αναμένονται θετικές επιπτώσεις μέσω της διευκόλυνσης της διαχείρισης και παρακολούθησης των δράσεων των άλλων στόχων κατά την κατασκευή και λειτουργία τους, με αποτέλεσμα να υλοποιούνται και να λειτουργούν σύμφωνα με το σχεδιασμό τους και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους. Συνολικά, οι επιπτώσεις θα είναι μέσης-υψηλής έντασης, μεσοπρόθεσμες, και μόνιμες και συνεργιστικά θετικές με όλες τις λοιπές δράσεις.								

Πίνακας 7-49: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στην Ανθρώπινη Υγεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ9Α: Βελτίωση ποιότητας ζωής ΠΣ9Β: Μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου που με τη σειρά τους επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Ανασχεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.9.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής;	+	!	1	4	ΜΑ	3/3	1
	E.9.2	Θα υπάρξει μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	0	!	1	4	ΜΑ	3/3	1
	E.9.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην προστασία και βελτίωση της ανθρώπινης υγείας;	+	!!	1	4	ΜΑ	3/3	1
	E.9.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής;	+	!	1	4	ΜΑ	3/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετική +								
Σχόλια	Οι δράσεις και τα έργα του στόχου Έξυπνης Ανάπτυξης αναμένεται να έχουν γενικά θετικές έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, καθώς θα οδηγήσουν στην παραγωγή ασφαλών και ποιοτικών προϊόντων μέσω της ισχυροποίησης των εργαστηριακών ελέγχων και εξέλιξης των μεθόδων δειγματοληψίας που αφορούν τον προσδιορισμό τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα. Επιπλέον, ενδέχεται να οδηγήσουν σε μείωση των μετακινήσεων των πολιτών μέσω της δράσης της ψηφιοποίησης όλων των δεδομένων, στοιχείων, μελετών και σε βελτίωση της ποιότητας της επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω των δράσεων προώθησης καινοτομίας και τεχνολογικής έρευνας προς τις επιχειρήσεις. Οι επιπτώσεις θα είναι θετικές μικρής έντασης.								

Πίνακας 7-50: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στις Χρήσεις Γης - Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ10Α: Ορθολογική Χρήση γης ΠΣ10Β: Οικιστική ανάπτυξη		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.10.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ εντάσσονται σε ένα πλαίσιο ορθολογικών χρήσεων γης;	0	!	0	-	-	-	-
	E.10.2	Η υλοποίηση του Προγράμματος θα επηρεάσει τη ζήτηση γης και την οικιστική ανάπτυξη;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0								
Σχόλια	Οι δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.								

Πίνακας 7-51: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ1 στην Πολιτιστική Κληρονομιά

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ11Α: Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη ιστορικών κτιρίων, αρχαιολογικών χώρων και άλλων χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.11.1	Προστατεύονται επαρκώς μνημεία, ιστορικά κτίρια και αρχαιολογικά προστατευόμενες περιοχές από τη λειτουργία και ανάπτυξη των υποδομών;	0	!	0	-	-	-	-
	E.11.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της προσβασιμότητας σε χώρους και εκδηλώσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος,	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0								
Σχόλια	Ομοίως με την ανωτέρω περιβαλλοντική παράμετρο οι δράσεις του τομέα της έξυπνης ανάπτυξης δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.								

7.7.5 Αξιολόγηση επιπτώσεων από τις δράσεις που συνεισφέρουν κατά προτεραιότητα στον ΑΣ ΕΠΑ – Πράσινη Ανάπτυξη

Η Πράσινη Ανάπτυξη περιλαμβάνει άξονες προτεραιότητας και δράσεις που φαίνονται στον επόμενο πίνακα:

Πίνακας 7-52: ΑΣ ΕΠΑ- Πράσινη Ανάπτυξη - ΑΠ και δράσεις

ΑΠ	Δράσεις	
ΑΠ05	Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων και υγρών αποβλήτων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Διαχείριση Αρδευτικών Υδάτων	✓✓
ΑΠ06	Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Έργα εκσυγχρονισμού υφιστάμενων έργων	✓✓
ΑΠ07	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ.) (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α) Εγγειοβελτιωτικά έργα Προστασία οικοσυστημάτων με τη χρήση γεωργίας ακριβείας και τη διασύνδεση τους με συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	✓✓
ΑΠ09	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων –Αντιμετώπιση επιζωοτιών Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων- Έλεγχοι φυτουγείας	✓✓
ΑΠ10	Ενεργειακή απόδοση (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Εκσυγχρονισμός εργαστηριακών και πειραματικών δομών Εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού ελέγχων Υποδομές Παραγωγής και Ελέγχου Εισροών Φυτικής Παραγωγής Υποδομές σε συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου για την πραγματοποίηση των ελέγχων φυτοϋγείας	✓✓

Οι δράσεις περιλαμβάνουν σημαντικά έργα για την προστασία του περιβάλλοντος και των εμπλεκόμενων μερών στους τομείς της γεωργικής, κτηνοτροφικής και αλιευτικής παραγωγής, την παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων, την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την

πρόληψη κινδύνων κυρίως μέσω της ανάπτυξης και αναβάθμισης εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων καθώς και ελέγχων φυτοϋγείας. Δεδομένου ότι οι σχετικές δράσεις αφορούν και κάποιες σημαντικές κατασκευαστικές εργασίες πιθανώς να έχουν επιμέρους βραχυπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά την φάση κατασκευή τους, ωστόσο αναμένεται να έχουν κυρίως σημαντικές θετικές επιπτώσεις κατά την λειτουργία τους.

Στη συνέχεια ακολουθεί μια αξιολόγηση των αναμενόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων και δράσεων του αναπτυξιακού αυτού στόχου ανά περιβαλλοντική παράμετρο.

Πίνακας 7-53: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στην Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ1Α: Προστασία, διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας και η αποφυγή απώλειας οικοσυστημάτων και προστατευόμενων ειδών		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος	Ένταση	Έκταση	Αναστροφικότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.1.1	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα οδηγήσουν σε απώλεια οικοσυστημάτων;	- ++	!!	3 1	2	A MA	1 3	1
	E.1.2	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν προστατευόμενες περιοχές;	- ++	!!	3 1	2	A MA	1 3	1
	E.1.3	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν δυσμενώς τα είδη πανίδας και χλωρίδας;	- ++	!!	3 1	2	A MA	1 3	1
	E.1.4	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα κατακερματίσουν τη συνέχεια μεταξύ σημαντικών οικοσυστημάτων και προστατευόμενων περιοχών, ή που θα αποτελέσουν φραγμό στις μετακινήσεις ατόμων ή πληθυσμών πανίδας;	- ++	!!	3 1	2	A MA	1 3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητική - Θετικές ++								

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ1Α: Προστασία, διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας και η αποφυγή απώλειας οικοσυστημάτων και προστατευόμενων ειδών	Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
		Είδος	Κίνδυνος	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Συμ/τα - Συνέργεια
Σχόλια	<p>Τα έργα του αναπτυξιακού αυτού στόχου που εντάσσονται στις παρακάτω δράσεις είναι όλα έργα που αποσκοπούν ευθέως στην προστασία του περιβάλλοντος. Δράσεις όπως εγγειοβελτιωτικά έργα, αναβάθμιση υφιστάμενων εγκαταστάσεων και εργαστηριακών υποδομών, δράσεις διαχείρισης υγρών αποβλήτων, δράσεις ενεργειακής απόδοσης στον τομέα της παραγωγής και ελέγχου φυτικής παραγωγής, διαχείρισης κινδύνων, κλπ. δεν επεμβαίνουν σε περιοχές προστασίας βιοποικιλότητας κατά τη φάση κατασκευής ή όταν σε ελάχιστες περιπτώσεις το κάνουν (πχ. ένα έργο διαχείρισης υγρών αποβλήτων) δεν πρόκειται να θίξουν το προστατευτέο αντικείμενο ή τη συνοχή των οικοτόπων ή των δασικών οικοσυστημάτων. Επομένως, κατά τη φάση κατασκευής οι επιπτώσεις των δράσεων που αφορούν τομείς ανάπτυξης υποδομών και εκσυγχρονισμό υφιστάμενων έργων, αναμένονται να είναι ήπια αρνητικές και εντονότερα αρνητικές εφόσον αναπτυχθούν εντός ή πλησίον φυσικών και προστατευόμενων περιοχών. Κατά τη λειτουργία, οι επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα είναι κατά κανόνα πολύ θετικές, καθώς θα συνεισφέρουν στην ενίσχυση και σε ένα βελτιωμένο καθεστώς διαχείρισης των οικοτόπων, της φύσης και της βιοποικιλότητας μέσω όλων των αναμενόμενων δράσεων του συγκεκριμένου τομέα. Ειδικότερα, η διασφάλιση του φυτοϋγειονομικού καθεστώτος της χώρας θα συμβάλει στην αποφυγή της απώλειας βιοποικιλότητας από την εισαγωγή νέων εξωτικών επιβλαβών οργανισμών που δρουν ανταγωνιστικά ως προς τα ιθαγενή είδη, καθώς και στον έλεγχο της χρήσης χημικών εισροών στο αγροοικοσύστημα που συνήθως πραγματοποιείται για την αντιμετώπιση επιβλαβών οργανισμών. Συνολικά, στο επίπεδο της λειτουργίας αναμένονται θετικές επιπτώσεις, μόνιμες, με θετικές συνέργειες με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.</p>	Κατασκευή Λειτουργία						

Πίνακας 7-54: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στην Ατμόσφαιρα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ2Α: Μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.2.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα σε μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα;	Κατασκευή Λειτουργία						
			- ++	!!! !	3 1	2	A MA	1 3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητική - Θετική ++								
Σχόλια	Κατά τη φάση κατασκευής, οι επιπτώσεις οι οποίες είναι δυνατόν να προκληθούν στο ατμοσφαιρικό περιβάλλον της άμεσης περιοχής των έργων που αφορούν την ανάπτυξη υποδομών, εκσυγχρονισμό υφιστάμενων εγκαταστάσεων, ανάπτυξης εγγειοβελτιωτικών έργων σχετίζονται κυρίως με την επιβάρυνση του κυκλοφοριακού φόρτου του οδικού δικτύου από την κίνηση βαρέων οχημάτων και των οχημάτων των εργαζομένων, αλλά και με τις εκπομπές καυσαερίων των μηχανημάτων του εργοταξίου και σκόνης από τις χωματουργικές εργασίες. Ωστόσο, οι επιπτώσεις αυτές θα είναι μικρής έντασης προσωρινές και αναστρέψιμες με τη λήψη κατάλληλων μέτρων (διαβροχή, κάλυψη φορτίων χωματουργικών και σειραδίων, οργάνωση δρομολογίων φορητών μεταφοράς υλικών εκτός οδικού δικτύου οικισμών κλπ.). Κατά τη λειτουργία η εφαρμογή δράσεων και για παράδειγμα η προστασία οικοσυστημάτων με τη χρήση γεωργίας ακριβείας και τη διασύνδεσή τους με συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και οι δράσεις που αφορούν την ενεργειακή απόδοση, θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου. Συνολικά, κατά την λειτουργία αναμένονται θετικές επιπτώσεις μικρής έντασης, μόνιμες, με θετικές συνέργειες με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.								

Πίνακας 7-55: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στο Κλίμα – Κλιματική Αλλαγή

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ3Α: Ελαχιστοποίηση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ΠΣ3Β: Εξοικονόμηση ενέργειας και καυσίμων και αύξηση εκμετάλλευσης ΑΠΕ		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.3.1	Θα υπάρξει μεταβολή επί τα χέρω των εκπομπών αερίων ρύπων και αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από τις δράσεις του ΤΠΑ;	- +	!!	1	4	A MA	1/3	1
	E.3.2	Η υλοποίηση του προγράμματος μέσω των παρεμβάσεων θα πετύχει προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή;	- +	!!	1	4	A MA	1/3	1
	E.3.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ενεργειακή αποδοτικότητα;	- +	!!	1	4	A MA	1/3	1
	E.3.4	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να επηρεάσουν θετικά το βαθμό χρήσης ΑΠΕ;	- +	!!	1	4	A MA	1/3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητική - Θετική ++								
Σχόλια	Ομοίως με την ανωτέρω περιβαλλοντική παράμετρο, κατά τη φάση κατασκευής των δράσεων ενδέχεται να παρατηρηθεί πιθανή αύξηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και μικρής έντασης αρνητικές επιπτώσεις, προσωρινές, αναστρέψιμες με την λήψη κατάλληλων μέτρων. Κατά τη φάση								

λειτουργίας, η εφαρμογή δράσεων της Πράσινης Ανάπτυξης όπως «Δράσεις ενεργειακής απόδοσης» θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου και τη συμβολή στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η ανάπτυξη υποδομών με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος καθιστούν την ανάπτυξη συμβατή με τις κατευθύνσεις της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας σχετικά με τη μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου. Επομένως, οι δράσεις γενικά θα συμβάλλουν θετικά στην προσπάθεια μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου άρα στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Συνολικά, από την εφαρμογή των συγκεκριμένων δράσεων αναμένονται επιπτώσεις, μόνιμες, με θετικές συνέργειες και με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.

Πίνακας 7-56: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στον Θόρυβο

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ4Α: Μείωση του θορύβου και αποφυγή έκθεσης σε επίπεδα περιβαλλοντικού θορύβου που υπερβαίνουν τα επιτρεπτά όρια.		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.4.1	Θα μειωθούν τα επίπεδα θορύβου;	- 0	!!! i	2 0	1	A	1	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητικές - Ουδέτερες 0		Κατασκευή Λειτουργία						
Σχόλια	Κατά τη φάση κατασκευής, είναι δυνατόν να προκληθούν επιπτώσεις στο ακουστικό περιβάλλον της περιοχής που θα προέρχονται κυρίως από τη λειτουργία των μηχανημάτων των εργοταξίων, την κίνηση των βαρέων οχημάτων από και προς τα εργοτάξια και την οδική κίνηση από τη μετακίνηση του προσωπικού των έργων. Από τις παραπάνω πηγές θορύβου συνήθως η πιο σημαντική αφορά τα μηχανήματα και οχήματα του εργοταξίου. Αυτή η επιπρόσθετη ηχορύπανση λόγω της κίνησης βαρέων οχημάτων στο οδικό δίκτυο της περιοχής είναι στις περισσότερες περιπτώσεις από ασθενής μέχρι αμελητέα, ενώ η επιβάρυνση λόγω των οχημάτων των εργαζομένων είναι συνήθως αμελητέα και σε σχέση με τις εκπομπές από τα μηχανήματα και σε σχέση με τους τοπικούς φόρτους. Ωστόσο, καθώς οι παρεμβάσεις θα είναι ήπιας μορφής, τα επίπεδα θορύβου δεν θα αυξηθούν σημαντικά και δεν αναμένεται να επέλθει σημαντική όχληση στο ανθρωπογενές περιβάλλον από θορύβους. Σε κάθε περίπτωση τα επίπεδα θορύβου εκτιμάται ότι θα παραμείνουν κάτω από τα επιτρεπτά όρια της νομοθεσίας και γενικά κατά την κατασκευή θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης,								

προσωρινής διάρκειας, σωρευτικές με άλλα έργα ανάπτυξης υποδομών αλλά αναστρέψιμες με την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων. Κατά τη λειτουργία αναμένονται μηδενικές επιπτώσεις χωρίς αθροιστικές επιπτώσεις.

Πίνακας 7-57: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στους Υδάτινους Πόρους

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ5Α: Διατήρηση και βελτίωση ποιότητας υπογείων, θαλάσσιων και επιφανειακών υδάτων και της διάσπασης του υδρογραφικού δικτύου		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.5.1	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των ακτών από ρύπανση, ή ακόμα και να βελτιώσουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και του θαλάσσιου περιβάλλοντος;	- ++	!!	1 3	4	A MA	3	1
	E.5.2	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να διατηρήσουν/βελτιώσουν τα ποσοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον από διάσπαση του υδρογραφικού δικτύου;	- ++	!!	1 2	4	A MA	3	1
	E.5.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ορθολογική χρήση νερού	0 ++	!!	1 2	4	MA	3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητικές- Θετικές ++								
Σχόλια	Οι δράσεις που αφορούν στην αναβάθμιση και ανάπτυξη υποδομών δύναται να επιφέρουν άμεσες, πρόσκαιρες, μικρής έντασης αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα των νερών, (πχ. λόγω α) συγκέντρωσης σκόνης και χωμάτων ή λαδιών προς υδατορέματα κατά την κατασκευή/ανάπτυξη υποδομών/μικρών φραγμάτων, αρδευτικών δικτύων κ.α., β) παραγωγή ρυπαντικών φορτίων από εργασίες που αφορούν δίκτυα ύδρευσης και άρδευσης κ.α.). Με την εφαρμογή μέτρων ορθής πρακτικής στα εργοτάξια και τον κατάλληλο χρονικό προγραμματισμό των αντίστοιχων εργασιών,								

αυτές θα είναι περιορισμένης κλίμακας και πλήρως αναστρέψιμες. Κατά τη λειτουργία οι επιπτώσεις ως προς όλες τις ερωτήσεις θα είναι σημαντικά θετικές δεδομένης της φύσης των έργων. Για παράδειγμα τα εγχειρίσματα έργα και τα έργα διαχείρισης υγρών αποβλήτων θα έχουν μεγάλης έντασης θετικές επιπτώσεις στην υδρομορφολογία. Επιπρόσθετα, οι δράσεις που αφορούν τη Διαχείριση Αρδευτικών Υδάτων αναμένεται να έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον καθώς συμβάλουν άμεσα στην αειφορία του φυσικού πόρου του νερού. Γενικά κατά μέσο όρο, εκτιμάται ότι το σύνολο των δράσεων πράσινης ανάπτυξης θα έχουν μικρής έντασης θετικές επιπτώσεις στην υδρομορφολογία. Στην ποιότητα νερών εκτιμάται ότι θα υπάρξουν μέσης έντασης θετικές επιπτώσεις, όπως για παράδειγμα από δράσεις διαχείρισης αρδευτικών υδάτων και παροχή πόσιμου νερού. Δεν αναμένονται συνεργιστικές επιπτώσεις με άλλα έργα ή σχέδια στην περιοχή.

Πίνακας 7-58: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στο Έδαφος

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ6Α: Διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των εδαφών ΠΣ6Β: Μείωση της ρύπανσης των εδαφών		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωβ/τα - Συνέργεια
Κατασκευή Λειτουργία									
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.6.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των χημικών εδαφών;	- +	!!	1	2	A MA	1 3	1
	E.6.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην μείωση της ρύπανσης και υποβάθμισης του εδάφους;	- ++	!!	1	2	MA	1 3	1
	E.6.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων;	- ++	!!	1	2	MA	1 3	++

Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητικές - Θετικές ++
Σχόλια	<p>Οι παραπάνω δράσεις θα επιφέρουν κατά τη φάση κατασκευής μερικές πρόσκαιρες αρνητικές επιπτώσεις στο έδαφος, που αφορούν κυρίως τις χωματοургικές εργασίες για τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων εγκαταστάσεων και ανάπτυξη αρδευτικών δικτύων και υποδομών καθώς και ανάπτυξη εγχειοβελτιωτικών έργων. Ωστόσο, οι παρεμβάσεις αυτές θα είναι περιορισμένης κλίμακας και πλήρως αναστρέψιμες μετά από τη λήψη μέτρων όπως της επαναχρησιμοποίησης των υλικών εκσκαφής σε επανεπιχώσεις για τη διαμόρφωση των κτιρίων ή των εδαφών του περιβάλλοντος χώρου. Κατά τη διάρκεια και μετά τα πέρας των εργασιών, θα πρέπει να απομακρύνονται τα άχρηστα υλικά και να λαμβάνεται κατάλληλη μέριμνα για την αποφυγή ρύπανσης των εδαφών από διαρροές μηχανημάτων στις περιοχές των εργοταξίων που θα χρησιμοποιηθούν βαρέα οχήματα ή εγκαταστάσεις παραγωγής σκυροδέματος. Τυχόν περίσσεια εκχωμάτων θα διατεθεί σε μόνιμους ή προσωρινούς αποθεσιοθαλάμους και τελικώς, εφόσον απαιτηθεί, σε λατομεία της περιοχής των έργων για αποκατάσταση. Τα απαιτούμενα δάνεια υλικά θα λαμβάνονται από ενεργά λατομεία της περιοχής τα οποία θα διαθέτουν Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων σε ισχύ.</p> <p>Με βάση τα παραπάνω, οι αρνητικές επιπτώσεις αναμένονται τοπικές και προσωρινής διάρκειας, περιορισμένες εντός της έκτασης των έργων και μόνο κατά τη φάση κατασκευής. Είναι δυνατόν να εμφανιστούν συνεργιστικές επιπτώσεις με έργα ανάπτυξης υποδομών εφόσον συμπέσουν στην ίδια περιοχή.</p> <p>Κατά τη λειτουργία αναμένονται σημαντικά θετικές επιπτώσεις από την προστασία και διατήρηση της γεωμορφολογίας της περιοχής των έργων. Μέσω των έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων θα βελτιωθεί σημαντικά η ποιότητα των εδαφών. Επιπλέον, ενδέχεται να υπάρξουν θετικές συνεργιστικές επιπτώσεις με άλλα έργα πράσινης ανάπτυξης στην περιοχή. Συνεπώς, κατά την κατασκευή θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης, προσωρινές, αναστρέψιμες με μέτρα βελτίωσης, με ενδεχόμενες αρνητικές συνεργιστικές ή αθροιστικές επιπτώσεις με έργα υποδομών. Κατά τη λειτουργία οι επιπτώσεις θα είναι θετικές μικρής έντασης, μόνιμες και συνεργιστικά θετικές με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.</p>

Πίνακας 7-59: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στο Τοπίο

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ7Α: Αποφυγή του κατακερματισμού του τοπίου κατά την εφαρμογή του προγράμματος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψι-μότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.7.1	Θα υπάρξει μεταβολή στον φυσικό, πολιτιστικό και αισθητικό χαρακτήρα του τοπίου στις περιοχές υλοποίησης του ΤΠΑ;	- +	!	2	1 2	MA	1 3	0
	E.7.2	Θα υπάρξει κατακερματισμός του τοπίου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	- 0	!	2	1 2	MA	1 0	0
	E.7.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην αναβάθμιση της αισθητικής του τοπίου;	- +	!	2	1 2	MA	1 3	0
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητικές - Θετικές +								
Σχόλια	Κατά τη φάση κατασκευής των έργων υποδομών αναμένεται να υπάρξει μερική υποβάθμιση στην εικόνα του τοπίου από κοντινή θέση θέας. Επομένως, αναμένονται βραχυπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις, λαμβάνοντας δηλαδή χώρα μόνο κατά την εκτέλεση των εργασιών, τοπικού χαρακτήρα και μη αναστρέψιμες. Παρόλα αυτά, κατά την εφαρμογή των δράσεων το προτεινόμενο πρόγραμμα θα συμβάλει θετικά με μέσης έντασης επιπτώσεις στη διατήρηση και προστασία της αισθητικής του τοπίου και είναι πολύ πιθανό να αναβαθμίσει κάποιες περιοχές μέσω των δράσεων ανάπτυξης νέων υποδομών και ενεργειακής απόδοσης.								

Πίνακας 7-60: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στον Πληθυσμό – Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ8Α: Βιώσιμη αύξηση του πληθυσμού ΠΣ8Β: Βιώσιμη προσβασιμότητα ΠΣ8Γ: Βελτίωση της πρόσβασης στην εργασία, εκπαίδευση, αγορές, υπηρεσίες, αναψυχή ΠΣ8Δ: Τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του προγράμματος και διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Συρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.8.1	Θα αυξηθεί βιώσιμα ο πληθυσμός;	0	!	0	-	-	-	-
	E.8.2	Βελτιώνεται η πρόσβαση στις κοινωνικές, υγειονομικές και δημόσιες υπηρεσίες για όλες τις κοινωνικές ομάδες και ιδιαίτερα για άτομα ευαίσθητων κατηγοριών;	++	!	1	2	A	3	1
	E.8.3	Αναμένεται τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	++	!	1	2	A	3	1
	E.8.4	Αναμένεται διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας που σχετίζεται ή εξαρτάται από τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	++	!	1	2	A	3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετικές ++								
Σχόλια	Τόσο κατά τη φάση κατασκευής όσο κατά τη φάση υλοποίησης των δράσεων δεν αναμένονται αλλαγές στην αύξηση του πληθυσμού. Επιπλέον, όσον αφορά την διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας αναμένονται βραχυπρόθεσμες θετικές επιπτώσεις λόγω της αύξησης του τομέα κατασκευών και πιθανή δημιουργία θέσεων εργασίας λόγω της ανάπτυξης εργαστηριακών υποδομών και τη διενέργεια φυτοϋγειονομικών εργαστηριακών ελέγχων. Κατά τη φάση λειτουργίας αναμένονται από όλα σχεδόν τα έργα και τις δράσεις θετικές επιπτώσεις σε όλες τις ερωτήσεις αξιολόγησης. Συνολικά, οι επιπτώσεις κατά την								

κατασκευή θα είναι ουδέτερες γενικά, ενώ κατά τη λειτουργία θα είναι θετικές μικρής έντασης, μόνιμες και συνεργιστικά θετικές με άλλες δράσεις του προγράμματος.

Πίνακας 7-61: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στην Ανθρώπινη Υγεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ9Α: Βελτίωση ποιότητας ζωής ΠΣ9Β: Μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου που με τη σειρά τους επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.9.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής;	- ++	!!	1	1 3	A MA	1 3	1
	E.9.2	Θα υπάρξει μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	- +	!!	1	1 4	A MA	1 3	1
	E.9.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην προστασία και βελτίωση της ανθρώπινης υγείας;	- ++	!!	1	1 4	A MA	1 3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Αρνητικές - Θετικές ++								
Σχόλια	Οι δράσεις και τα έργα του στόχου Πράσινης Ανάπτυξης αναμένεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης στη φάση της κατασκευής, λόγω της αύξησης της αέριας ρύπανσης και των εκπομπών θορύβου που συνδέονται με την εκτέλεση των εργασιών και των εργοταξίων. Ωστόσο, θετικές επιπτώσεις αναμένονται στην φάση της λειτουργίας καθώς ενδέχεται οι δράσεις να συνεισφέρουν στη μείωση των αερίων εκπομπών από τα έργα που								

σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος και την ενεργειακή απόδοση και την πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες διαχείρισης υγρών αποβλήτων. Η εξασφάλιση υδροδότησης. Εκτιμάται πως οι επιπτώσεις θα είναι τοπικές και μικρής έντασης και μόνιμες με αθροιστική συνέργεια με παρόμοιες δράσεις της πράσινης και κοινωνικής ανάπτυξης. Οι επιπτώσεις μειώνονται με την λήψη κατάλληλων εργοταξιακών μέτρων .

Πίνακας 7-62: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στις Χρήσεις Γης - Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ10Α: Ορθολογική Χρήση γης ΠΣ10Β: Οικιστική ανάπτυξη		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.10.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ εντάσσονται σε ένα πλαίσιο ορθολογικών χρήσεων γης;	0 +	!!	1	2	ΜΑ	3	1
	E.10.2	Η υλοποίηση του Προγράμματος θα επηρεάσει τη ζήτηση γης και την οικιστική ανάπτυξη;	0 +	!!	1	2	ΜΑ	3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0 Θετικές +								
Σχόλια	Κατά την φάση κατασκευής τα έργα δεν θα επηρεάσουν την υφιστάμενη χωροταξία και χρήσεις γης (ουδέτερες επιπτώσεις) ούτε τη ζήτηση γης και την οικιστική ανάπτυξη, αφού αφορούν κυρίως έργα προστασίας περιβάλλοντος, αναβάθμιση υφιστάμενων έργων και διαχείρισης υδάτων. Αντίθετα, μπορούν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης, προσωρινές, στις τεχνικές υποδομές της περιοχής, όπως η κατασκευή αρδευτικών δικτύων και αποχέτευσης εντός πόλεων και πιθανώς θα επηρεάσουν τα υφιστάμενα δίκτυα με τις εκσκαφές που θα απαιτηθούν. Παρόλα αυτά, θεωρούνται αμελητέες και έτσι δεν								

αναφέρονται ως αρνητικές. Επιπλέον, αναμένεται αναβάθμιση στην αξία των υποδομών από τον εκσυγχρονισμό τους και την ενεργειακή τους αναβάθμιση. Οι επιπτώσεις αναμένεται να είναι θετικές με μόνιμο χαρακτήρα και αθροιστικές με τις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος.

Πίνακας 7-63: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ2 στην Πολιτιστική Κληρονομιά

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ11Α: Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη ιστορικών κτιρίων, αρχαιολογικών χώρων και άλλων χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.11.1	Προστατεύονται επαρκώς μνημεία, ιστορικά κτίρια και αρχαιολογικά προστατευόμενες περιοχές από τη λειτουργία και ανάπτυξη των υποδομών;	0 +	!	1	-	-	-	-
	E.11.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της προσβασιμότητας σε χώρους και εκδηλώσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος,	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερη 0								
Σχόλια	Κατά τη λειτουργία, η αναβάθμιση όλων των υποδομών που αφορούν το συγκεκριμένο στόχο είναι πολύ πιθανό να έχουν και έμμεσες θετικές επιπτώσεις μικρής έντασης στο πολιτιστικό περιβάλλον καθώς η προστασία των ιδιοκτησιών από πλημμυρικά φαινόμενα θα προστατέψει και τα πολιτιστικά μνημεία στις περιοχές αυτές. Επίσης, με τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης βελτιώνεται έμμεσα η αξία των πολιτιστικών μνημείων και αρχαιολογικών περιοχών.								

Οι δράσεις του τομέα της πράσινης ανάπτυξης δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην βελτίωση της προσβασιμότητας σε πολιτιστικούς χώρους.

7.7.6 Αξιολόγηση επιπτώσεων από τις δράσεις που συνεισφέρουν κατά προτεραιότητα στον ΑΣ ΕΠΑ – Εξωστρέφεια

Η Ενίσχυση της Εξωστρέφειας περιλαμβάνει έναν (1) άξονα προτεραιότητας με δράσεις όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 7-64: ΑΣ ΕΠΑ- Εξωστρέφεια- ΑΠ και δράσεις

ΑΠ	Δράσεις	
ΑΠ08	Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ) (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β) Αξιοποίηση της βιοποικιλότητας των συλλογών γηγενών ποικιλιών ως εργαλείο ανάπτυξης της ελληνικής γεωργίας	✓✓

Όπως είναι φανερό από τον παραπάνω πίνακα, οι δράσεις αυτές του αναπτυξιακού στόχου, δεν αφορούν κυρίως έργα με οικοδομικές και κατασκευαστικές εργασίες αλλά δράσεις ανάπτυξης προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ που στόχο έχουν την προώθηση των ελληνικών αγροτικών προϊόντων στο εξωτερικό γεγονός που αποτελεί επενδυτική προτεραιότητα που και σχετίζεται άμεσα με την ανάπτυξη της εγχώριας πρωτογενούς παραγωγής. Ως εκ τούτου δεν υφίσταται πρακτικά φάση κατασκευής άρα ούτε και αναμενόμενες άμεσες (πρωτογενείς) ή και έμμεσες (δευτερογενείς) επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά τη φάση αυτή. Εν τούτοις κατά τη φάση λειτουργίας, αναμένονται θετικές, έμμεσες επιπτώσεις κυρίως μόνο στην περιβαλλοντική παράμετρο που αφορά τον πληθυσμό και το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον ενώ στις άλλες αναμένονται ουδέτερες επιπτώσεις.

Στη συνέχεια, ακολουθεί μια αξιολόγηση των αναμενόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων και δράσεων του αναπτυξιακού αυτού στόχου ανά περιβαλλοντική παράμετρο.

Πίνακας 7-65: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στην Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ1Α: Προστασία, διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας και η αποφυγή απώλειας οικοσυστημάτων και προστατευόμενων ειδών		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Ανασχεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.1.1	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα οδηγήσουν σε απώλεια οικοσυστημάτων;	0	!	0	-	-	-	-
	E.1.2	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν προστατευόμενες περιοχές;	0	!	0	-	-	-	-
	E.1.3	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα επηρεάσουν δυσμενώς τα είδη πανίδας και χλωρίδας;	0	!	0	-	-	-	-
	E.1.4	Περιλαμβάνονται υποδομές ή/και δραστηριότητες που θα κατακερματίσουν τη συνέχεια μεταξύ σημαντικών οικοσυστημάτων και προστατευόμενων περιοχών, ή που θα αποτελέσουν φραγμό στις μετακινήσεις ατόμων ή πληθυσμών πανίδας;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.								

Πίνακας 7-66: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στην Ατμόσφαιρα

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ2Α: Μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστροφικότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.2.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα σε μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.								

Πίνακας 7-67: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στο Κλίμα – Κλιματική Αλλαγή

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ3Α: Ελαχιστοποίηση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ΠΣ3Β: Εξοικονόμηση ενέργειας και καυσίμων και αύξηση εκμετάλλευσης ΑΠΕ		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστροφικότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια

Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.3.1	Θα υπάρξει μεταβολή επί τα χείρω των εκπομπών αέριων ρύπων και αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από τις δράσεις του ΤΠΑ;	0	!	0	-	-	-	-
	E.3.2	Η υλοποίηση του προγράμματος μέσω των παρεμβάσεων θα πετύχει προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή;	0	!	0	-	-	-	-
	E.3.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ενεργειακή αποδοτικότητα;	0	!	0	-	-	-	-
	E.3.4	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να επηρεάσουν θετικά το βαθμό χρήσης ΑΠΕ;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-68: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στον Θόρυβο

Περιβαλλοντικοί Στόχοι			Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
	ΠΣ4Α: Μείωση του θορύβου και αποφυγή έκθεσης σε επίπεδα περιβαλλοντικού θορύβου που υπερβαίνουν τα επιτρεπτά όρια.		Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.4.1	Θα μειωθούν τα επίπεδα θορύβου;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-69: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στους Υδάτινους Πόρους

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ5Α: Διατήρηση και βελτίωση ποιότητας υπογείων, θαλάσσιων και επιφανειακών υδάτων και της διάσπασης του υδρογραφικού δικτύου		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επίπτώσεων	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.5.1	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των ακτών από ρύπανση, ή ακόμα και να βελτιώσουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και του θαλάσσιου περιβάλλοντος;	0	!	0	-	-	-	-
	E.5.2	Αναμένεται οι παρεμβάσεις του ΤΠΑ να διατηρήσουν/βελτιώσουν τα ποσοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και να προστατέψουν το υδατικό περιβάλλον από διάσπαση του υδρογραφικού δικτύου;	0	!	0	-	-	-	-
	E.5.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η ορθολογική χρήση νερού	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-70: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στο Έδαφος

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ6Α: Διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των εδαφών ΠΣ6Β: Μείωση της ρύπανσης των εδαφών		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστροφικότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
			Κατασκευή Λειτουργία						
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.6.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των χρήσιμων εδαφών;	0	!	0	-	-	-	-
	E.6.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην μείωση της ρύπανσης και υποβάθμισης του εδάφους;	0	!	0	-	-	-	-
	E.6.3	Θα υποστηριχθεί από την υλοποίηση του ΤΠΑ η βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-71: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στο Τοπίο

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ7Α: Αποφυγή του κατακερματισμού του τοπίου κατά την εφαρμογή του προγράμματος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψι-	Διάρκεια	Σωρ/τα -
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.7.1	Θα υπάρξει μεταβολή στον φυσικό, πολιτιστικό και αισθητικό χαρακτήρα του τοπίου στις περιοχές υλοποίησης του ΤΠΑ;	0	!	0	-	-	-	-
	E.7.2	Θα υπάρξει κατακερματισμός του τοπίου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	0	!	0	-	-	-	-
	E.7.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην αναβάθμιση της αισθητικής του τοπίου;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε θετικές ούτε αρνητικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-72: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στον Πληθυσμό – Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ8Α: Βιώσιμη αύξηση του πληθυσμού ΠΣ8Β: Βιώσιμη προσβασιμότητα ΠΣ8Γ: Βελτίωση της πρόσβασης στην εργασία, εκπαίδευση, αγορές, υπηρεσίες, αναψυχή ΠΣ8Δ: Τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του προγράμματος και διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστροφικότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.8.1	Θα αυξηθεί βιώσιμα ο πληθυσμός;	0	i	0	-	-	-	-
	E.8.2	Βελτιώνεται η πρόσβαση στις κοινωνικές, υγειονομικές και δημόσιες υπηρεσίες για όλες τις κοινωνικές ομάδες και ιδιαίτερα για άτομα ευαίσθητων κατηγοριών;	0	!	0	-	-	-	-
	E.8.3	Αναμένεται τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	+	!!!	2	2	MA	3	1
	E.8.4	Αναμένεται διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας που σχετίζεται ή εξαρτάται από τις παρεμβάσεις του ΤΠΑ;	+	!!!	2	2	MA	3	1
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Θετικές +								
Σχόλια	Αναμένονται θετικές επιπτώσεις στην τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και στη διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας μέσω της ανάπτυξης και προώθηση ελληνικών αγροτικών προϊόντων στο εξωτερικό. Οι δράσεις αυτές σχετίζονται άμεσα με την ανάπτυξη της εγχώριας πρωτογενούς παραγωγής και αποτελούν σημαντική επενδυτική δραστηριότητα για τη διεύρυνση της οικονομικής και παραγωγικής δραστηριότητας της Χώρας.								

Πίνακας 7-73: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στην Ανθρώπινη Υγεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ9Α: Βελτίωση ποιότητας ζωής ΠΣ9Β: Μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου που με τη σειρά τους επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.9.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής;	0	!	0	-	-	-	-
	E.9.2	Θα υπάρξει μείωση των αερίων ρύπων και εκπομπών θορύβου από την υλοποίηση του ΤΠΑ;	0	!	0	-	-	-	-
	E.9.3	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην προστασία και βελτίωση της ανθρώπινης υγείας;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε θετικές ούτε αρνητικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της Εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-74: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στις Χρήσεις Γης - Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ10Α: Ορθολογική Χρήση γης ΠΣ10Β: Οικιστική ανάπτυξη		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.10.1	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ εντάσσονται σε ένα πλαίσιο ορθολογικών χρήσεων γης;	0	!	0	-	-	-	-
	E.10.2	Η υλοποίηση του Προγράμματος θα επηρεάσει τη ζήτηση γης και την οικιστική ανάπτυξη;	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται ούτε θετικές ούτε αρνητικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.								

Πίνακας 7-75: Επιπτώσεις δράσεων ΑΣ ΕΠΑ3 στην Πολιτιστική Κληρονομιά

Περιβαλλοντικοί Στόχοι	ΠΣ11Α: Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη ιστορικών κτιρίων, αρχαιολογικών χώρων και άλλων χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος		Χαρακτηρισμός Επίπτωσης						
			Είδος	Κίνδυνος Επιπτώσεων (πιθανότητα)	Ένταση	Έκταση	Αναστρεψιμότητα	Διάρκεια	Σωρ/τα - Συνέργεια
Ερωτήσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων	E.11.1	Προστατεύονται επαρκώς μνημεία, ιστορικά κτίρια και αρχαιολογικά προστατευόμενες περιοχές από τη λειτουργία και ανάπτυξη των υποδομών;	0	!	0	-	-	-	-
	E.11.2	Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΤΠΑ θα οδηγήσουν άμεσα ή έμμεσα στην βελτίωση της προσβασιμότητας σε χώρους και εκδηλώσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος,	0	!	0	-	-	-	-
Συνολική εκτίμηση παραμέτρου	Ουδέτερες 0								
Σχόλια	Δεν αναμένονται άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της Εξωστρέφειας.								

7.7.7 Συγκεντρωτικός Πίνακας Επιπτώσεων

Πίνακας 7-76: Συγκεντρωτικός πίνακας επιπτώσεων

	ΑΣ ΕΠΑ1 - Έξυπνη Ανάπτυξη	ΑΣ ΕΠΑ2 - Πράσινη Ανάπτυξη	ΑΣ ΕΠΑ3 - Εξωστρέφεια
Δράσεις	<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση εργαστηριακής ικανότητας ανίχνευσης και προσδιορισμού τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα Ψηφιοποίηση μελετών τεχνικών έργων Πιλοτική εφαρμογή ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού συστήματος ιχνηλασιμότητας στο κρέας Ψηφιακή πλατφόρμα ολιστικής διαχείρισης και παρακολούθησης των φυτογενετικών πόρων 	<ul style="list-style-type: none"> Διαχείριση Αρδευτικών Υδάτων Έργα εκσυγχρονισμού υφιστάμενων έργων Εγγειοβελτιωτικά έργα Προστασία οικοσυστημάτων με τη χρήση γεωργίας ακριβείας και τη διασύνδεση τους με συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων - Αντιμετώπιση επιζωοτιών Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων - Έλεγχος φυτουγείας Εκσυγχρονισμός εργαστηριακών και πειραματικών δομών Εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού ελέγχων Υποδομές Παραγωγής και Ελέγχου Εισροών Φυτικής Παραγωγής Υποδομές σε συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου για την πραγματοποίηση των ελέγχων φυτοϋγείας 	<ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση της βιοποικιλότητας των συλλογών γηγενών ποικιλιών ως εργαλείο ανάπτυξης της ελληνικής γεωργίας
Επιπτώσεις δράσεων στην Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα	<p>Ουδέτερη 0 Οι δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον. Εν τούτοις όλες οι προαναφερθείσες δράσεις αναμένεται να έχουν θετικά έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις, καθώς μέσω της ψηφιοποίησης πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών και τη διασύνδεσή τους με σχετικές βάσεις παρακολούθησης των εν λόγω έργων θα διευκολύνουν τη διαχείριση και παρακολούθηση των έργων στοχεύοντας παράλληλα στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στην γεωργική και την αλιευτική παραγωγή. Συνεπώς, θα επιτυγχάνεται η ολοκλήρωση των έργων σύμφωνα με το σχεδιασμό τους από τις εγκριθείσες μελέτες και την εφαρμογή των περιβαλλοντικών τους όρων. Οι επιπτώσεις θα είναι μικρής έντασης, και σωρευτικά θετικές με τις λοιπές δράσεις του προγράμματος.</p>	<p>Αρνητική - Θετικές ++ Τα έργα του αναπτυξιακού αυτού στόχου που εντάσσονται στις παρακάτω δράσεις είναι όλα έργα που αποσκοπούν ευθέως στην προστασία του περιβάλλοντος. Δράσεις όπως εγγειοβελτιωτικά έργα, αναβάθμιση υφιστάμενων εγκαταστάσεων και εργαστηριακών υποδομών, δράσεις διαχείρισης υγρών αποβλήτων, δράσεις ενεργειακής απόδοσης στον τομέα της παραγωγής και ελέγχου φυτικής παραγωγής, διαχείρισης κινδύνων, κλπ. δεν επεμβαίνουν σε περιοχές προστασίας βιοποικιλότητας κατά τη φάση κατασκευής ή όταν σε ελάχιστες περιπτώσεις το κάνουν (πχ. ένα έργο διαχείρισης υγρών αποβλήτων) δεν πρόκειται να θίξουν το προστατευτέο αντικείμενο ή τη συνοχή των οικοτόπων ή των δασικών οικοσυστημάτων. Επομένως, κατά τη φάση κατασκευής οι επιπτώσεις των δράσεων που αφορούν τομείς ανάπτυξης υποδομών και εκσυγχρονισμό υφιστάμενων έργων, αναμένονται να είναι ήπια αρνητικές και εντονότερα αρνητικές εφόσον αναπτυχθούν εντός ή πλησίον φυσικών και προστατευόμενων περιοχών. Κατά τη λειτουργία, οι επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα είναι κατά κανόνα πολύ θετικές, καθώς θα συνεισφέρουν στην ενίσχυση και σε ένα βελτιωμένο καθεστώς διαχείρισης των οικοτόπων, της φύσης και της βιοποικιλότητας μέσω όλων των αναμενόμενων δράσεων του συγκεκριμένου τομέα. Ειδικότερα, η διασφάλιση του φυτοϋγειονομικού καθεστώτος της χώρας θα συμβάλει στην αποφυγή της απώλειας βιοποικιλότητας από την εισαγωγή νέων εξωτικών επιβλαβών οργανισμών που δρουν ανταγωνιστικά ως προς τα ιθαγενή είδη, καθώς και στον έλεγχο της χρήσης χημικών εισροών στο αγροοικοσύστημα που συνήθως πραγματοποιείται για την αντιμετώπιση επιβλαβών οργανισμών. Συνολικά, στο επίπεδο της λειτουργίας αναμένονται θετικές επιπτώσεις, μόνιμες, με θετικές συνέργειες με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.</p>	<p>Ουδέτερες 0 Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.</p>

<p>Επιπτώσεις δράσεων στην Ατμόσφαιρα</p>	<p>Θετική + Οι δράσεις που αφορούν την Έξυπνη Ανάπτυξη αναμένεται να έχουν θετικές έμμεσες επιδράσεις καθώς ενδέχεται να οδηγήσουν σε ορθολογικότερη διαχείριση της δραστηριότητας της αγροδιατροφικής αλυσίδας μέσω της υιοθέτησης και ανάπτυξης αξιόπιστων ψηφιακών εφαρμογών και την παροχή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς, πολίτες, επιχειρήσεις και εργαζόμενους του Τομέα. Επιπλέον, ενδέχεται να έχουν έμμεσες θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον σε περίπτωση που συμβάλλουν στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στη γεωργική και αλιευτική παραγωγή και τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεών τους. Οι επιπτώσεις θα είναι θετικές και μικρής έντασης.</p>	<p>Αρνητική - Θετική ++ Κατά τη φάση κατασκευής, οι επιπτώσεις οι οποίες είναι δυνατόν να προκληθούν στο ατμοσφαιρικό περιβάλλον της άμεσης περιοχής των έργων που αφορούν την ανάπτυξη υποδομών, εκσυγχρονισμό υφιστάμενων εγκαταστάσεων, ανάπτυξης εγγειοβελτιωτικών έργων σχετίζονται κυρίως με την επιβάρυνση του κυκλοφοριακού φόρτου του οδικού δικτύου από την κίνηση βαρέων οχημάτων και των οχημάτων των εργαζομένων, αλλά και με τις εκπομπές καυσαερίων των μηχανημάτων του εργοταξίου και σκόνης από τις χωματουργικές εργασίες. Ωστόσο, οι επιπτώσεις αυτές θα είναι μικρής έντασης προσωρινές και αναστρέψιμες με τη λήψη κατάλληλων μέτρων (διαβροχή, κάλυψη φορτίων χωματουργικών και σειραδίων, οργάνωση δρομολογίων φορτηγών μεταφοράς υλικών εκτός οδικού δικτύου οικισμών κλπ.). Κατά τη λειτουργία η εφαρμογή δράσεων και για παράδειγμα η προστασία οικοσυστημάτων με τη χρήση γεωργίας ακριβείας και τη διασύνδεσή τους με συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και οι δράσεις που αφορούν την ενεργειακή απόδοση, θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου. Συνολικά, κατά την λειτουργία αναμένονται θετικές επιπτώσεις μικρής έντασης, μόνιμες, με θετικές συνέργειες με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.</p>	<p>Ουδέτερες 0 Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.</p>
<p>Επιπτώσεις δράσεων στο Κλίμα - Κλιματική Αλλαγή</p>	<p>Θετική + Ομοίως, με την ανωτέρω περιβαλλοντική παράμετρο οι δράσεις της έξυπνης ανάπτυξης αναμένεται να έχουν θετικά έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις, καθώς μέσω της ψηφιοποίησης πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών θα διευκολύνουν τη διαχείριση και παρακολούθηση των έργων της αγροτικής ανάπτυξης κατά την κατασκευή και λειτουργία τους στοχεύοντας παράλληλα στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στην γεωργική και την αλιευτική παραγωγή. Συνεπώς, θα επιτυγχάνεται η ολοκλήρωση των έργων σύμφωνα με το σχεδιασμό τους από τις εγκριθείσες μελέτες και την εφαρμογή των περιβαλλοντικών τους όρων. Οι επιπτώσεις θα είναι μικρής έντασης, και σωρευτικά θετικές με τις λοιπές δράσεις του προγράμματος.</p>	<p>Αρνητική - Θετική ++ Ομοίως με την ανωτέρω περιβαλλοντική παράμετρο, κατά τη φάση κατασκευής των δράσεων ενδέχεται να παρατηρηθεί πιθανή αύξηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και μικρής έντασης αρνητικές επιπτώσεις, προσωρινές, αναστρέψιμες με την λήψη κατάλληλων μέτρων. Κατά τη φάση λειτουργίας, η εφαρμογή δράσεων της Πράσινης Ανάπτυξης όπως «Δράσεις ενεργειακής απόδοσης» θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου και τη συμβολή στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η ανάπτυξη υποδομών με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος καθιστούν την ανάπτυξη συμβατή με τις κατευθύνσεις της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας σχετικά με τη μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου. Επομένως, οι δράσεις γενικά θα συμβάλλουν θετικά στην προσπάθεια μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου άρα στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Συνολικά, από την εφαρμογή των συγκεκριμένων δράσεων αναμένονται επιπτώσεις, μόνιμες, με θετικές συνέργειες και με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.</p>	<p>Ουδέτερες 0 Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.</p>
<p>Επιπτώσεις δράσεων στον Θόρυβο</p>	<p>Ουδέτερη 0 Οι συγκεκριμένες δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον.</p>	<p>Αρνητικές - Ουδέτερες 0 Κατά τη φάση κατασκευής, είναι δυνατόν να προκληθούν επιπτώσεις στο ακουστικό περιβάλλον της περιοχής που θα προέρχονται κυρίως από τη λειτουργία των μηχανημάτων των εργοταξίων, την κίνηση των βαρέων οχημάτων από και προς τα εργοτάξια και την οδική κίνηση από τη μετακίνηση του προσωπικού των έργων. Από τις παραπάνω πηγές θορύβου συνήθως η πιο σημαντική αφορά τα μηχανήματα και οχήματα του εργοταξίου. Αυτή η επιπρόσθετη ηχορύπανση λόγω της κίνησης βαρέων οχημάτων στο οδικό δίκτυο της περιοχής είναι στις περισσότερες περιπτώσεις από ασθενής μέχρι αμελητέα, ενώ η επιβάρυνση λόγω των οχημάτων των εργαζομένων είναι συνήθως αμελητέα και σε σχέση με τις εκπομπές από τα μηχανήματα και σε σχέση με τους τοπικούς φόρτους. Ωστόσο, καθώς οι παρεμβάσεις θα είναι ήπιας μορφής, τα επίπεδα θορύβου δεν θα αυξηθούν σημαντικά και δεν αναμένεται να επέλθει σημαντική όχληση στο ανθρωπογενές περιβάλλον από θορύβους. Σε κάθε περίπτωση τα επίπεδα θορύβου εκτιμάται ότι θα παραμείνουν κάτω από τα επιτρεπτά όρια της νομοθεσίας και γενικά κατά την κατασκευή θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης, προσωρινής διάρκειας, σωρευτικές με άλλα έργα ανάπτυξης υποδομών αλλά αναστρέψιμες με την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων. Κατά τη λειτουργία αναμένονται μηδενικές επιπτώσεις χωρίς αθροιστικές επιπτώσεις.</p>	<p>Ουδέτερες 0 Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.</p>

<p>Επιπτώσεις δράσεων στους Υδάτινους Πόρους</p>	<p>Θετική + Οι δράσεις αυτές δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον. Εν τούτοις όλες οι προαναφερθείσες δράσεις αναμένεται να έχουν θετικά έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις, καθώς μέσω της ψηφιοποίησης πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών και την προτροπή μέσω αυτών για την ορθολογικότερη χρήση φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, κτλ.), θα συμβάλλουν έμμεσα στην προστασία των υδάτινων πόρων.</p>	<p>Αρνητικές- Θετικές ++ Οι δράσεις που αφορούν στην αναβάθμιση και ανάπτυξη υποδομών δύναται να επιφέρουν άμεσες, πρόσκαιρες, μικρής έντασης αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα των νερών, (πχ. λόγω α) συγκέντρωσης σκόνης και χωμάτων ή λαδιών προς υδατορέματα κατά την κατασκευή/ανάπτυξη υποδομών/μικρών φραγμάτων, αρδευτικών δικτύων κ.α., β) παραγωγή ρυπαντικών φορτίων από εργασίες που αφορούν δίκτυα ύδρευσης και άρδευσης κ.α.). Με την εφαρμογή μέτρων ορθής πρακτικής στα εργοτάξια και τον κατάλληλο χρονικό προγραμματισμό των αντίστοιχων εργασιών, αυτές θα είναι περιορισμένης κλίμακας και πλήρως αναστρέψιμες. Κατά τη λειτουργία οι επιπτώσεις ως προς όλες τις ερωτήσεις θα είναι σημαντικά θετικές δεδομένης της φύσης των έργων. Για παράδειγμα τα εγγειοβελτιωτικά έργα και τα έργα διαχείρισης υγρών αποβλήτων θα έχουν μεγάλης έντασης θετικές επιπτώσεις στην υδρομορφολογία. Επιπρόσθετα, οι δράσεις που αφορούν τη Διαχείριση Αρδευτικών Υδάτων αναμένεται να έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον καθώς συμβάλλουν άμεσα στην αειφορία του φυσικού πόρου του νερού. Γενικά κατά μέσο όρο, εκτιμάται ότι το σύνολο των δράσεων πράσινης ανάπτυξης θα έχουν μικρής έντασης θετικές επιπτώσεις στην υδρομορφολογία. Στην ποιότητα νερών εκτιμάται ότι θα υπάρξουν μέσης έντασης θετικές επιπτώσεις, όπως για παράδειγμα από δράσεις διαχείρισης αρδευτικών υδάτων και παροχή πόσιμου νερού. Δεν αναμένονται συνεργιστικές επιπτώσεις με άλλα έργα ή σχέδια στην περιοχή.</p>	<p>Ουδέτερες 0 Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.</p>
<p>Επιπτώσεις δράσεων στο Έδαφος</p>	<p>Θετική + Οι δράσεις του συγκεκριμένου τομέα δεν έχουν άμεσες (είτε θετικές είτε αρνητικές) σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Η ψηφιοποίηση πληθώρας δεδομένων, στοιχείων και μελετών, η ανάπτυξη σύγχρονων εργαστηριακών υποδομών καθώς και η ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών μέσω των οποίων θα επιτρέπεται η καταγραφή και διαφάνεια της αγροδιατροφικής αλυσίδας με στόχο την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό) που χρησιμοποιούνται τόσο στην γεωργική όσο και στην αλιευτική παραγωγή, θα οδηγήσουν σε έμμεσες θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, μακροχρόνιες και συσσωρευτικές.</p>	<p>Αρνητικές - Θετικές ++ Οι παραπάνω δράσεις θα επιφέρουν κατά τη φάση κατασκευής μερικές πρόσκαιρες αρνητικές επιπτώσεις στο έδαφος, που αφορούν κυρίως τις χηματογενικές εργασίες για τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων εγκαταστάσεων και ανάπτυξη αρδευτικών δικτύων και υποδομών καθώς και ανάπτυξη εγγειοβελτιωτικών έργων. Ωστόσο, οι παρεμβάσεις αυτές θα είναι περιορισμένης κλίμακας και πλήρως αναστρέψιμες μετά από τη λήψη μέτρων όπως της επαναχρησιμοποίησης των υλικών εκσκαφής σε επανεπιχώσεις για τη διαμόρφωση των κτιρίων ή των εδαφών του περιβάλλοντος χώρου. Κατά τη διάρκεια και μετά τα πέρασ των εργασιών, θα πρέπει να απομακρύνονται τα άχρηστα υλικά και να λαμβάνεται κατάλληλη μέριμνα για την αποφυγή ρύπανσης των εδαφών από διαρροές μηχανημάτων στις περιοχές των εργοταξίων που θα χρησιμοποιηθούν βαρέα οχήματα ή εγκαταστάσεις παραγωγής σκυροδέματος. Τυχόν περίσσεια εκχωμάτων θα διατεθεί σε μόνιμους ή προσωρινούς αποθεσιοθαλάμους και τελικώς, εφόσον απαιτηθεί, σε λατομεία της περιοχής των έργων για αποκατάσταση. Τα απαιτούμενα δάνεια υλικά θα λαμβάνονται από ενεργά λατομεία της περιοχής τα οποία θα διαθέτουν Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων σε ισχύ.</p> <p>Με βάση τα παραπάνω, οι αρνητικές επιπτώσεις αναμένονται τοπικές και προσωρινής διάρκειας, περιορισμένες εντός της έκτασης των έργων και μόνο κατά τη φάση κατασκευής. Είναι δυνατόν να εμφανιστούν συνεργιστικές επιπτώσεις με έργα ανάπτυξης υποδομών εφόσον συμπέσουν στην ίδια περιοχή.</p> <p>Κατά τη λειτουργία αναμένονται σημαντικά θετικές επιπτώσεις από την προστασία και διατήρηση της γεωμορφολογίας της περιοχής των έργων. Μέσω των έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων θα βελτιωθεί σημαντικά η ποιότητα των εδαφών. Επιπλέον, ενδέχεται να υπάρξουν θετικές συνεργιστικές επιπτώσεις με άλλα έργα πράσινης ανάπτυξης στην περιοχή. Συνεπώς, κατά την κατασκευή θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης, προσωρινές, αναστρέψιμες με μέτρα βελτίωσης, με ενδεχόμενες αρνητικές συνεργιστικές ή αθροιστικές επιπτώσεις με έργα υποδομών. Κατά τη λειτουργία οι επιπτώσεις θα είναι θετικές μικρής έντασης, μόνιμες και συνεργιστικά θετικές με άλλες δράσεις πράσινης ανάπτυξης.</p>	<p>Ουδέτερες 0 Δεν αναμένονται ούτε αρνητικές ούτε θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.</p>

Επιπτώσεις δράσεων στο Τοπίο	Ουδέτερη 0 Οι δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο καθώς δεν επιδρούν οι ίδιες στο περιβάλλον.	Αρνητικές - Θετικές + Κατά τη φάση κατασκευής των έργων υποδομών αναμένεται να υπάρξει μερική υποβάθμιση στην εικόνα του τοπίου από κοντινή θέση θέας. Επομένως, αναμένονται βραχυπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις, λαμβάνοντας δηλαδή χώρα μόνο κατά την εκτέλεση των εργασιών, τοπικού χαρακτήρα και μη αναστρέψιμες. Παρόλα αυτά, κατά την εφαρμογή των δράσεων το προτεινόμενο πρόγραμμα θα συμβάλλει θετικά με μέσης έντασης επιπτώσεις στη διατήρηση και προστασία της αισθητικής του τοπίου και είναι πολύ πιθανό να αναβαθμίσει κάποιες περιοχές μέσω των δράσεων ανάπτυξης νέων υποδομών και ενεργειακής απόδοσης.	Ουδέτερες 0 Δεν αναμένονται ούτε θετικές ούτε αρνητικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.
Επιπτώσεις δράσεων στον Πληθυσμό - Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον	Θετική ++ Αναμένεται να σημειωθούν θετικές άμεσες (πρωτογενείς) και έμμεσες (δευτερογενείς) επιπτώσεις, καθώς οι δράσεις αυτές θα ενισχύσουν την πρόσβαση των καταναλωτών σε ασφαλή και ποιοτικά προϊόντα και παράλληλα μέσω της βελτίωσης της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των γεωργικών επιχειρήσεων και όλων των διαθέσιμων ψηφιακών εφαρμογών θα αυξηθεί η απασχόληση, θα ενισχυθούν οι επενδύσεις και συνεργασίες φορέων-επιχειρήσεων-ερευνητικών ιδρυμάτων με αποτέλεσμα την τόνωση της παραγωγικής δραστηριότητας. Επιπλέον, λόγω της επερχόμενης διαδικασίας ψηφιοποίησης αναμένονται θετικές επιπτώσεις μέσω της διευκόλυνσης της διαχείρισης και παρακολούθησης των δράσεων των άλλων στόχων κατά την κατασκευή και λειτουργία τους, με αποτέλεσμα να υλοποιούνται και να λειτουργούν σύμφωνα με το σχεδιασμό τους και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους. Συνολικά, οι επιπτώσεις θα είναι μέσης-υψηλής έντασης, μεσοπρόθεσμες, και μόνιμες και συνεργιστικά θετικές με όλες τις λοιπές δράσεις.	Θετικές ++ Τόσο κατά τη φάση κατασκευής όσο κατά τη φάση υλοποίησης των δράσεων δεν αναμένονται αλλαγές στην αύξηση του πληθυσμού. Επιπλέον, όσον αφορά την διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας αναμένονται βραχυπρόθεσμες θετικές επιπτώσεις λόγω της αύξησης του τομέα κατασκευών και πιθανή δημιουργία θέσεων εργασίας λόγω της ανάπτυξης εργαστηριακών υποδομών και τη διενέργεια φυτογυγιονομικών εργαστηριακών ελέγχων. Κατά τη φάση λειτουργίας αναμένονται από όλα σχεδόν τα έργα και τις δράσεις θετικές επιπτώσεις σε όλες τις ερωτήσεις αξιολόγησης. Συνολικά, οι επιπτώσεις κατά την κατασκευή θα είναι ουδέτερες γενικά, ενώ κατά τη λειτουργία θα είναι θετικές μικρής έντασης, μόνιμες και συνεργιστικά θετικές με άλλες δράσεις του προγράμματος.	Θετικές + Αναμένονται θετικές επιπτώσεις στην τόνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και στη διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας μέσω της ανάπτυξης και προώθηση ελληνικών αγροτικών προϊόντων στο εξωτερικό. Οι δράσεις αυτές σχετίζονται άμεσα με την ανάπτυξη της εγχώριας πρωτογενούς παραγωγής και αποτελούν σημαντική επενδυτική δραστηριότητα για τη διεύρυνση της οικονομικής και παραγωγικής δραστηριότητας της Χώρας.
Επιπτώσεις δράσεων στην Ανθρώπινη Υγεία	Θετική + Οι δράσεις και τα έργα του στόχου Έξυπνης Ανάπτυξης αναμένεται να έχουν γενικά θετικές έμμεσες (δευτερογενώς) επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, καθώς θα οδηγήσουν στην παραγωγή ασφαλών και ποιοτικών προϊόντων μέσω της ισχυροποίησης των εργαστηριακών ελέγχων και εξέλιξης των μεθόδων δειγματοληψίας που αφορούν τον προσδιορισμό τροφιμογενών κινδύνων και νοθείας στα τρόφιμα. Επιπλέον, ενδέχεται να οδηγήσουν σε μείωση των μετακινήσεων των πολιτών μέσω της δράσης της ψηφιοποίησης όλων των δεδομένων, στοιχείων, μελετών και σε βελτίωση της ποιότητας της επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω των δράσεων προώθησης καινοτομίας και τεχνολογικής έρευνας προς τις επιχειρήσεις. Οι επιπτώσεις θα είναι θετικές μικρής έντασης.	Αρνητικές - Θετικές ++ Οι δράσεις και τα έργα του στόχου Πράσινης Ανάπτυξης αναμένεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης στη φάση της κατασκευής, λόγω της αύξησης της αέριας ρύπανσης και των εκπομπών θορύβου που συνδέονται με την εκτέλεση των εργασιών και των εργοταξίων. Ωστόσο, θετικές επιπτώσεις αναμένονται στην φάση της λειτουργίας καθώς ενδέχεται οι δράσεις να συνεισφέρουν στη μείωση των αέριων εκπομπών από τα έργα που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος και την ενεργειακή απόδοση και την πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες διαχείρισης υγρών αποβλήτων. Η εξασφάλιση υδροδότησης. Εκτιμάται πως οι επιπτώσεις θα είναι τοπικές και μικρής έντασης και μόνιμες με αθροιστική συνέργεια με παρόμοιες δράσεις της πράσινης και κοινωνικής ανάπτυξης. Οι επιπτώσεις μειώνονται με την λήψη κατάλληλων εργοταξιακών μέτρων .	Ουδέτερες Δεν αναμένονται ούτε θετικές ούτε αρνητικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της Εξωστρέφειας.
Επιπτώσεις δράσεων στις Χρήσεις Γης - Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία	Ουδέτερη 0 Οι δράσεις δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.	Ουδέτερες 0 Θετικές + Κατά την φάση κατασκευής τα έργα δεν θα επηρεάσουν την υφιστάμενη χωροταξία και χρήσεις γης (ουδέτερες επιπτώσεις) ούτε τη ζήτηση γης και την οικιστική ανάπτυξη, αφού αφορούν κυρίως έργα προστασίας περιβάλλοντος, αναβάθμιση υφιστάμενων έργων και διαχείρισης υδάτων. Αντίθετα, μπορούν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης, προσωρινές, στις τεχνικές υποδομές της περιοχής, όπως η κατασκευή αρδευτικών δικτύων και αποχέτευσης εντός πόλεων και πιθανώς θα επηρεάσουν τα υφιστάμενα δίκτυα με τις εκσκαφές που θα απαιτηθούν. Παρόλα αυτά, θεωρούνται αμελητέες και έτσι δεν αναφέρονται ως αρνητικές. Επιπλέον, αναμένεται αναβάθμιση στην αξία των υποδομών από τον εκσυγχρονισμό τους και την ενεργειακή τους αναβάθμιση. Οι επιπτώσεις αναμένεται να είναι θετικές με μόνιμο χαρακτήρα και αθροιστικές με τις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος.	Ουδέτερες 0 Δεν αναμένονται ούτε θετικές ούτε αρνητικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας.

Επιπτώσεις δράσεων στην Πολιτιστική Κληρονομιά	Ουδέτερη 0 Ομοίως με την ανωτέρω περιβαλλοντική παράμετρο οι δράσεις του τομέα της έξυπνης ανάπτυξης δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο.	Ουδέτερη 0 - Κατά τη λειτουργία, η αναβάθμιση όλων των υποδομών που αφορούν το συγκεκριμένο στόχο είναι πολύ πιθανό να έχουν και έμμεσες θετικές επιπτώσεις μικρής έντασης στο πολιτιστικό περιβάλλον καθώς η προστασία των ιδιοκτησιών από πλημμυρικά φαινόμενα θα προστατέψει και τα πολιτιστικά μνημεία στις περιοχές αυτές. Επίσης, με τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης βελτιώνεται έμμεσα η αξία των πολιτιστικών μνημείων και αρχαιολογικών περιοχών. Οι δράσεις του τομέα της πράσινης ανάπτυξης δεν έχουν άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην βελτίωση της προσβασιμότητας σε πολιτιστικούς χώρους.	Ουδέτερες 0 Δεν αναμένονται άμεσες (πρωτογενώς) ούτε αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στην εξεταζόμενη περιβαλλοντική παράμετρο από τις δράσεις ενίσχυσης της Εξωστρέφειας
---	--	---	---

7.8 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται συγκεντρωτικά η συνολική εκτίμηση της κάθε περιβαλλοντικής παραμέτρου σε σχέση με τις δράσεις των Αναπτυξιακών Στόχων που αξιολογήθηκαν:

Επεξήγηση χρωματικής κωδικοποίησης του Πίνακα Αξιολόγησης:

- Επίπτωση Αρνητική (φάση κατασκευής)	
- Επίπτωση Αρνητική (φάση υλοποίησης)	
-/0 Επίπτωση Αρνητική προς ουδέτερη (φάση υλοποίησης)	
+/- Επίπτωση ανάμικτη	
+ Επίπτωση Θετική	

Πίνακας 7-77: Σύνοψη συνολικής εκτίμησης

#	Περιβαλλοντικές Παράμετροι	 Έξυπνη Ανάπτυξη	 Πράσινη Ανάπτυξη		 Εξωστρέφεια	 Αξιολόγηση Επίπτωσης
			Κατασκευή	Λειτουργία		
1	Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα	0	-	++	0	
2	Ατμόσφαιρα	+	-	++	0	
3	Κλίμα - Κλιματική Αλλαγή	+	-	++	0	
4	Ακουστικό Περιβάλλον - Θόρυβος	0	-	0	0	
5	Υδάτινοι Πόροι	+	-	++	0	
6	Έδαφος	+	-	++	0	
7	Τοπίο	0	-	+	0	
8	Πληθυσμός – Κοινωνικο-οικονομικό Περιβάλλον	++	++	++	+	
9	Ανθρώπινη Υγεία	+	-	++	0	

#	Περιβαλλοντικές Παράμετροι	 Έξυπνη Ανάπτυξη	 Πράσινη Ανάπτυξη		 Εξωστρέφεια	 Αξιολόγηση Επίπτωσης
			Κατασκευή	Λειτουργία		
10	Χρήσεις γης – Περιουσιακά στοιχεία	0	0	+	0	
11	Πολιτιστική Κληρονομιά	0	0	+	0	
				  		

Από τον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι οι επιπτώσεις είναι ιδιαίτερα θετικές ειδικότερα στις παραμέτρους:

- Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα & Πανίδα
- Ατμόσφαιρα
- Υδάτινοι Πόροι
- Έδαφος
- Πληθυσμός – Κοινωνικο-οικονομικό Περιβάλλον
- Ανθρώπινη Υγεία

Όπως είναι αναμενόμενο, ο ΑΠ «Πράσινη Ανάπτυξη» είναι αυτός με την θετικότερη συνεισφορά στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων.

Αρνητικές επιπτώσεις όπως φαίνεται προκύπτουν από την φάση κατασκευής και ειδικότερα τις δράσεις που αφορούν την ανάπτυξη υποδομών, εκσυγχρονισμό υφιστάμενων εγκαταστάσεων, ανάπτυξη εγγειοβελτιωτικών έργων κ.α. Αξίζει ωστόσο να σημειωθεί πως οι αρνητικές επιπτώσεις που συνδέονται με την φάση της κατασκευής θεωρούνται προσωρινές και αναστρέψιμες με σωστή περιβαλλοντική διαχείριση και τη λήψη κατάλληλων περιβαλλοντικών έργων. Επιπλέον, η εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για την αδειοδότηση της κατασκευής αυτών διασφαλίζει τη θετική επίπτωση ή/και τη λιγότερη δυνατή αρνητική επίπτωση στο περιβάλλον στη διάρκεια της κατασκευής αλλά και της λειτουργίας των έργων.

Στο επίπεδο της λειτουργίας, η πλειοψηφία των θετικών επιπτώσεων έχει μόνιμο χαρακτήρα και δεν περιορίζεται στην διάρκεια ζωής του έργου. Με άλλα λόγια, οι παρεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του ΤΠΑ του ΥΠΑΑΤ σε κάθε περίπτωση θα έχουν ουδέτερο ή θετικό αποτύπωμα στο περιβάλλον. Βασικές αρχές που διέπουν την προστασία του περιβάλλοντος και τη μείωση των επιδράσεων που επιφέρουν την κλιματική αλλαγή είναι θέμα ύψιστης προτεραιότητας τόσο του σχεδιασμού όσο και της υλοποίησης των προτεινόμενων δράσεων. Η αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών σε όλα τα επίπεδα θεωρείται ότι θα συμβάλει στην μείωση των εκπομπών ρύπων αλλά και στη γενικότερη εξοικονόμηση ενέργειας.

Συνεπώς, το Πρόγραμμα θα επιφέρει συνολικά πολύ ασθενείς αρνητικές επιπτώσεις κατά την κατασκευή και σημαντικές θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά τη λειτουργία. Όλες οι αρνητικές επιπτώσεις κατά την κατασκευή θα είναι προσωρινές και μπορούν να αντιμετωπιστούν με μέτρα. Οι μόνιμες θετικές επιπτώσεις κατά τη λειτουργία, θα μπορούν να βελτιωθούν ακόμη παραπέρα με τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης.

Συμπερασματικά, το προτεινόμενο Πρόγραμμα μπορεί να διασφαλίσει τη βιώσιμη ανάπτυξη με ταυτόχρονη υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής.

Στο κεφάλαιο που ακολουθεί παρουσιάζονται κατευθύνσεις και μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον.